Hayat

SAYI: 9
27 ŞUBAT 1959
125 KURUŞ

ORTA SAHİFELERİMİZDE

Başvekil

ADNAN MENDERES'in

TABLO HALİNDE FOTOĞRAFI

Bu sayıda :

Hayat 1959 İLKBAHAR VE YAZ MODELLERİ'ni Türkiye'de ilk defa olarak, 8 sahife halinde okuyucularına sunuyor...

Ayrıca :

İNGİLTEREDE HÂDİSE YARATAN İFŞAAT!

Kâhyalarının kaleminden

Kıraliçe ELIZABETH ile Prens PHILIP'in hususi hayatları

En alâsı

NUH'UN

ANKARA

MAKARNASI

ANKARA MAKARNASI

Ankara Makarna Un ve İrmik Fabrikası
Nuh Ticaret ve Sanayi Anonim Şirketi
İst. Tel: 22 10 72 Ankara Tel: 12395

FAAL

Oréol C saçlarınıza tabii bir ondülasyon temin eder ve saçlarınızın hırpalanmadan geniş dalgalar veya sık bukleler kazanmasını kolaylaştırır. Oréol C aynı zamanda saçlarınızın sıhhatini koruyan bir L'Oréal müstahzarıdır.

SOĞUK PERMANANT

ORÉOL C

L'Oréal-Paris Türkiye Mümessilliği

RAYLAN SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ

Çemberlitaş, Peykhane Sokak No. 6, Tel.: 22 94 14

Şehrin göbeğinde mi ?...

yoksa güzel sayfiye yerlerinden birinde mi arzu ettiğiniz tipte bir ev yaptırmak istersiniz?... veya yeni bir iş kurmayı, işinizi genişletmeyi, çocuklarınızın tahsilini emniyete almayı mı düşünüyorsunuz? Filhakika 100.000 lira ile neler yapılmaz? GARANTİ BANKASI'nda açtıracağınız en az 200 liralık bir hesapla hayallerinizi gerçekleştirebilirsiniz.

İLK ÇEKİLİŞTE

1 kişiye

tam 100.000 LİRA

Ayrıca 1388 kişiye
muhtelif para ikramiyeleri

SON PARA YATIRMA GÜNÜ:

11 MART

Her 100 liraya bir kur'a numarası

GARANTİ BANKASI

PARANIZIN
İŞİNİZİN
İSTİKBALİNİZİN
GARANTİSİDİR

Hayat

LORELLA DE LUCA
(Fotoğraf : D I A L)

HAFTALIK MECMUA

YIL : 3 SIRA No : 125
SAYI : 9 CİLT : I 1959

SAHİBİ : Şevket RADO
NEŞRİYAT MÜDÜRÜ :
Hikmet Feridun ES
YAZI İŞLERİNİ FİİLEN İDARE EDEN MESUL MÜDÜR :
İbrahim ÇAMLI
REDAKSİYON :
Sadun ALTUNA, Semiral BİLBAŞAR, Hikmet ANDAÇ
RESİM ve BAŞLIKLAR :
Ayhan ERER
FOTOĞRAFLAR :
FOTO HAYAT (Hususi Servis) - M. Sürenkök (Ankara) Turizm Fotoğraf Aj. (İzmir) Associated Press - United Press - Keystone - T. Haberler Ajansı - Ajans Ekspres.
TELİF HAKLARI :
Neşrettiğimiz bütün yazı ve resimlerin iktibas hakkı mahfuzdur. Mehaz göstermek suretiyle dahi alınamaz. Mecmuamıza gönderilen yazı ve resimler basılsın veya basılmasın iade edilmez.
İDARE YERİ :
Divanyolu, Klodfarer Caddesi No. 7, İstanbul. Tel : 27 34 56
DİZİLDİĞİ YER :
Doğan Kardeş Yayınları Anonim Şirketi Basımevi - İst.
BASILDIĞI YER :
Tifdruk Matbaacılık Sanayii A. Ş. Basımevi - İstanbul.
İLANLAR :
Türk Basın Birliği Resmi İlânlar Limited Ortaklığ'ından verilen ve tekniğimize uygun olarak hazırlanmış her türlü ilân alınır.
ABONE ŞARTLARI :
(Türkiye için)
Yıllık (52 Sayı) 60 T. L.
6 Aylık (26 Sayı) 30 T. L.
Yabancı memleketler için (âdi posta ile)
Yıllık : 11 $ veya 4 £
6 Aylık : 5.50 $ veya 2 £

HAYAT Mecmuası yabancı memleketlerde Dolar olarak 15 Cent'e, İngiliz Lirası olarak 1 Shilling'e veya bunların karşılığı olan fiatla satılır. Abone olmak isteyenler yukarıda yazılı Dolar veya İngiliz Lirasını T. C. Merkez Bankası vasıtasiyle adresimize gönderdikleri takdirde mecmualarını muntazaman alırlar. Uçakla gönderilecek abonelerden uçak posta masrafı ayrıca tahsil edilir.

Dünyayı Hüzüne Boğan Kaza

Başvekil Adnan Menderes'in başkanlığındaki Türk heyetini Londra'ya götüren Sev uçağının 17 şubat 1959 salı akşamı Gatwick Hava Meydanı'na inerken uğradığı feci kaza cereyan ettiği sırada Hayat mecmuası basılmakta olduğu için okuyucularımıza faciânın tafsilâtını ancak bu nüshada verebiliyoruz. Hayat, bütün dünyayı teessür içinde bırakan bu kazada ölenlerin ruhlarına Tanrıdan mağfiret diler, kazadan salimen kurtulmuş olan Başvekilimiz sayın Adnan Menderes'le diğer arkadaşlarına en samimi duygularıyla «geçmiş olsun» der. Aşağıda, bu kazada ölenlerden bazı tanınmış simaların fotoğraflarını okuyucularımıza sunuyoruz.

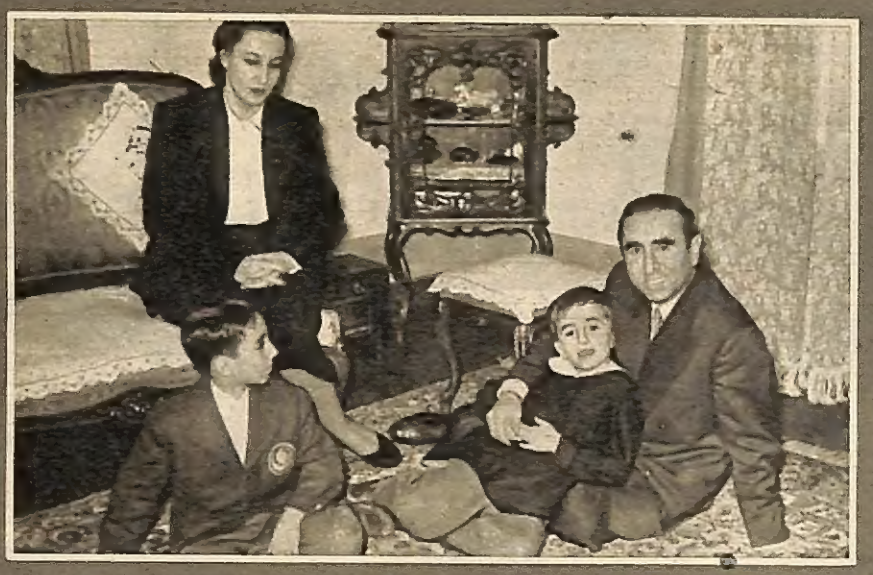

Eskişehir Milletvekili (eski vekillerden) Kemal Zeytinoğlu, eşi ve iki çocuğu ile evinde.

Gazeteci Burhan Tan, Kore Harbi'nde.

A.A. U. Müdürü Ş. Arzık'la eşi bir uçak yolculuğunda.

Basın - Yayın Vekili Server Somuncuoğlu ve eşi Ankara Palas pavyonunda.

Başvekâlet Hususi Kalem Müdürü Muzaffer Ersü bir ihtiram duruşu esnasında.

SEV UÇAĞI MÜRETTEBATINDAN ÖLENLER

Yanda SEV uçağı Başpilotu Münir Özbek. Üstte (soldan itibaren) Hostes Gönül Uygur, Telsizci Gündüz Tezel, Pilot Sabri Kazmaoğlu, Lütfi Biberoğlu.

Bu feci kazanın hikâyesini ve fotoğraflarını dört ve beşinci sahifelerimizde bulacaksınız.

ORMANDAKİ KORKUNÇ ENKAZ : SEV uçağı inişe geçtiği sırada önüne çıkan ağaç gövde ve dallarını budayıp yere saplanarak ters döndü. Bu saplanışta ön kısım parçalanmış, kanadlar kopmuştu. Üstteki fotoğrafta kaza yerinin umumi manzarası, altta solda aynı gece enkaz etrafında yapılan araştırmalar, sağda da ertesi günü uçağın parçalanmamış arka kısmı civarında devam eden çalışmalar görülüyor.

Saat 16 yı 58 geçiyordu. Kulakları sağır eden müthiş bir gürültü duyuldu. SEV uçağı parçalanmış olarak ağaçların arasında yatıyordu. Etraf dallar, cesetler ve uçak parçaları ile dolu idi.

17 şubat 1959 salı. Londra hava alanı kesif bir sisle örtülü. Meydan kulesi, gelen uçaklara 40 kilometre güneydeki Gatwick hava alanına inmelerini bildiriyor. Bir uçak daha Londra hava alanı ile irtibata geçiyor. Bu, Başvekil Adnan Menderes ile beraberindeki heyeti Kıbrıs görüşmelerinin yapıldığı Londra'ya getirmekte olan Türk Havayolları'nın SEV uçağıdır. Aynı talimat SEV uçağı Başpilotu Münir Özbek'e de veriliyor. Ve uçak Gatwick hava alanına doğru yoluna devam ediyor.

Surrey Jordanwoods ormanı kenarındaki Gatwick'de de sis var. Fakat şartlar Londra'dan daha müsait. Görüş 500 metre. Pilot inmeğe karar veriyor.

Hava alanına iki mil mesafedeki bir çiftlikte bahçıvanlık yapan Peter Weller ile iki arkadaşı saat beşe geldiği için işi bırakmak üzereydiler ki bir motor gürültüsü duydular. Ve bir uçağın hızla üstlerine doğru geldiğini gördüler. Üçü birden yere kapandı. Uçak henüz geçmişti ki kulakları sağır eden bir gürültü ile yerlerinden fırladılar. Saat 16 yı 58 geçiyordu. Uçağın düştüğünü anladılar. Weller bir arkadaşını polise haber vermesi için gönderdi. Kendisi de öbür arkadaşı ile gürültünün geldiği tarafa koştu.

O sırada çiftçi Tony Bailey ile eşi Margareth de otomobille çiftlik evlerine dönüyorlardı. Müthiş infilâkı duymuşlardı. Ağaçların arasından alevlerin yükseldiğini gördüler. Tony hemen otomobili durdurdu. Kendisi önde, hastabakıcı olan eşi arkada kaza yerine doğru koşmağa başladılar.

Olay yerine ilk yetişen bahçıvan Weller ve arkadaşı oldu. Korkunç bir manzara ile karşı karşıya idiler. Uçak ikiye bölünmüştü. Etraf ağaç dalları, cesetler ve uçak parçaları ile örtülü idi. Birkaç kişi dışarı çı-

MENDERES'İN YERİ — Başvekil Adnan Menderes kaza sırasında uçağın arka kısmının sol tarafında ve sondan ikinci pencerenin önünde oturuyordu. Kazadan sonra Menderes, Sakarya mebusu Rıfat Kadızadey'le uçağın çarpmasiyle gövdeden ayrılmış olan kuyruğunun bıraktığı boşluktan çıkmışlardır.

kabilmişti. Weller ile arkadaşı onlara bakmıyarak, anlamadıkları bir dilde bağırışmaların geldiği enkazın içine daldılar. Yolculardan bir, iki tanesinin emniyet kemerlerini kestiler. Bir hostesi ve daha iki kişiyi kurtardılar.

Tony ile eşi de kaza yerine yaklaşmışlardı. Ağaçların arasında, elleri ve yüzü yara - bere içinde, başını tutan bir adam gördüler. Hemen yanına gittiler. Tony:

«Siz kimsiniz?» Diye sordu.

Üstü - başı kan ve çamur içinde olan adam, yorgun fakat tabii bir sesle ve güzel bir İngilizce ile:

«Ben Türkiye Başvekiliyim» dedi.

Uçak enkazının olduğu yeri göstererek de rica etti:

«Uçakta birçok kimse ölmek üzere. Beni bırakın, onları kurtarın lûtfen.»

Son derece şaşırmış olan Tony:

«Merek etmeyiniz efendim» dedi. «Hepsini kurtarmağa çalışacağız.»

Başvekil'in koluna, Rıfat Kadızade girmişti. Arkalarından Şefik Fenmen geliyordu. Kazadan sonra, Menderes'in ayağı uçağın tabanındaki bir yarığa sıkışmış, Kadızade tarafından güçlükle kurtarılmıştı. Tony Bailey enkazın yanındaki öbür iki bahçıvan ile enkaz arasında kalmış olanları kurtarmağa çalışırken Mrs. Bailey de üç kazazedeyi otomobiline alarak küçük çiftlik evlerine götürdü. İlk yardım olarak gereken herşeyi yaptı. Yatırdı. Bir buçuk saat oyalayıp teselli ettikten sonra da, kendilerini almağa gelen cankurtaranla uğurladı.

Askeriye ile işbirliği yapan polis kuvvetleri ve itfaiye, kazazedeleri kurtarmağa başladı. Uçaktan ilk çıkanlardan Başvekil Adnan Menderes, Başvekâlet Hususi Kalem Müdür Muavini Şefik Fenmen ve Sakarya Milletvekili Rıfat Kadızade'den başka ağır ve hafif yaralı olmak üzere yedi kişi daha kurtarılmıştı. Bunlar, Çanakkale Milletvekili Emin Kalafat, Hariciye Umumi Kâtibi Melih Esenbel, Afyon Milletvekili Arif Demirer, Başvekilin refakat polisi Kâzım Nefes, Hostes Yurdanur Yelkovan, makinist Kemal Iık, kabine memuru Türkay Erkay'dı.

Ertesi sabaha kadar çıkarılan cesetlerle beraber bu feci kazada ölenlerin sayısı da maatteessüf on dördü buldu. Bunlar: Basın - Yayın ve Turizm Vekili Server Somuncuoğlu, Eskişehir Milletvekili Kemal Zeytinoğlu, Başvekâlet Hususi Kalem Müdürü Muzaffer Ersü, Hariciye Vekâleti İkinci Daire Müdürü İlhan Savut, Hariciye Vekâleti kâtiplerinden Güner Türkmen, Anadolu Ajansı Umum Müdürü Şerif Arzık, Akşam Gazetesi Foto Muhabiri Burhan Tan, Türk Havayoları Umum Müdürü Abdullah Parla, Basın - Yayın Vekâleti Kalemi Mahsus Müdürü Mehmet Ali Görmüş, Başpilot Münir Özbek, İkinci Pilot Sabri Kazmaoğlu, Üçüncü pilot Lütfi Biberoğlu, Telsizci Gündüz Tezel, Hostes Gönül Uygur'du.

Bütün Türkiye mâtem tutuyor, bütün dünya kaza ile yakından ilgileniyordu. 18 şubat günü toplanan Büyük Millet Meclisi kazada ölenler için üç dakikalık saygı duruşunda bulundu. Kıbrıs'ta mâtem ilân edildi. Yurdun ve dünyanın dört bir tarafından Başvekil Adnan Menderes'e geçmiş olsun ve tâziyet telgrafları geliyordu.

Başvekil'in hastanedeki odasında banda alınan mesajı 19 şubat gecesi İstanbul, Ankara ve İzmir Radyolarında neşredildi. Menderes bu mesajında millete şöyle diyordu:

«Uğradığımız çok feci tayyare kazasında değerli ve sevgili arkadaşlarımızı kaybetmiş olmanın elemi içindeyiz. Cenabı Hak kendilerini rahmete garkeylesin. Şu anda hâtıralarını yaşlı gözlerle anarak taziz etmekteyim. Bu elim kayıplar karşısında her zaman olduğu gibi Cenabı Hak'kın milletimizi ve devletimizi ebediyen pâyidar etmesi duasını yine tekrarlarım.

«Bana gelince, kazanın dehşeti karşısında benim geçirdiğim hiç kalır. Diğer arkadaşlarımla beraber aziz vatanımıza, muhterem ve sevgili vatandaşlarımıza çok kısa bir zamanda sağlık ve selâmetle kavuşmak inşallah nasip olacaktır.»

LONDON CLINIC — Menderes çiftlikten alındıktan sonra dünyanın en meşhur hastahanelerinden London Clinic'e götürülmüştü. Hastahanenin önü haber alabilmek için bekliyenlerle dolu idi.

BAİLEY'LER VE BAŞVEKİLİN YATIRILDIĞI KOLTUK — Başvekili evine götürerek cankurtaran gelinceye kadar ilk yardımı yapan Mrs. Bailey, eşi Mr. Anthony Bailey ile yanda Menderes'i yatırdıkları kanepede görülüyor. Üstte de çiftliklerinde dünya haberleri film operatörleri önündeler.

MENDERES'İN OĞULLARI — Menderes'in Cenevre'de bulunan oğulları Yüksel (sağda) ve Mutlu Menderes kaza haberini alınca Londra'ya gitmişlerdi.

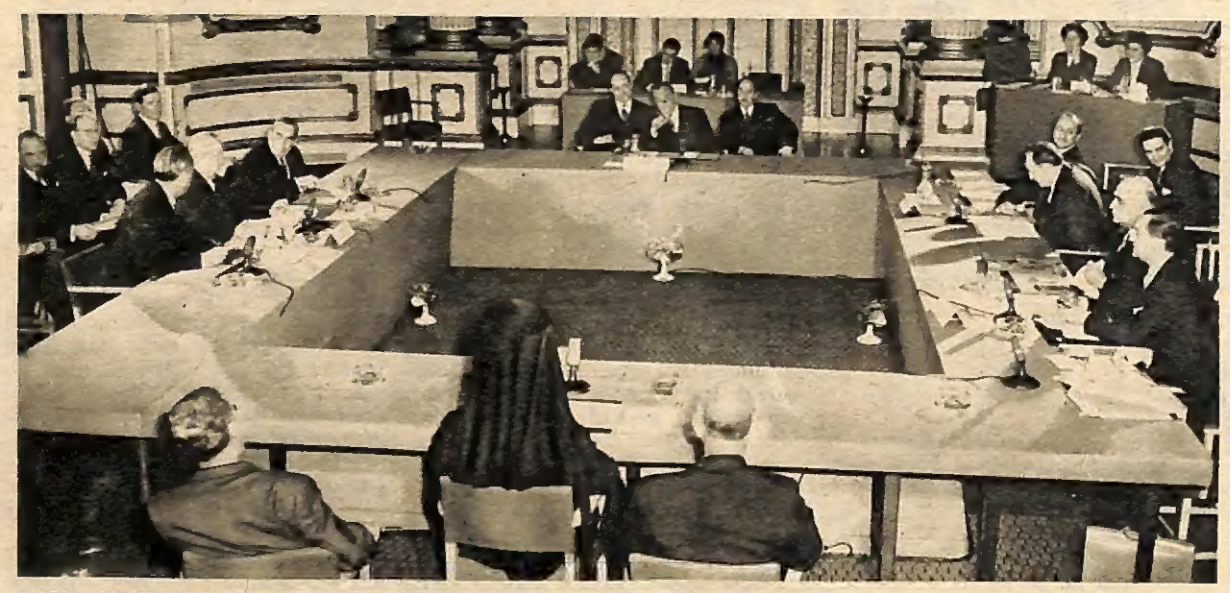

KIBRIS KONFERANSI — Londra'da yapılmış olan Kıbrıs görüşmelerinde sağda Türk ve Yunan heyetleri, karşıda Kıbrıs Türk cemaati liderleri, solda İngiltere heyeti, önde de Kıbrıs Rumlarını temsil eden Makarios ve yardımcıları. Görüşmeler tam bir anlaşma ile neticelenmiş ve 19 şubat perşembe günü Menderes'in hastahanede imzaladığı metin ile de, Kıbrıs ihtilâfı, uçak kazasında ölenlerle beraber 500 den fazla insanın hayatına mal olduktan sonra nihayete ermiştir.

MENDERES'İN CEKETİ — Londra'daki Kıbrıs Türkleri Cemiyeti Başkanı Salih Tamer, Menderes'i ziyaretten sonra onun çamura bulanmış ceketi ile.

Taç giyme merasiminden sonra çekilen ve aralarındaki aşkı en güzel şekilde gösteren MEŞHUR FOTOĞRAFLARI.

İngiltere'de Hâdise Yaratan İffşaat!...

- Kıraliçe, banyo dairesinin darlığı yüzünden küvete arkadan girer.
- Kıraliçe, elektrik düğmelerinin üstüne "odayı terkederken söndürünüz,, yazılı etiketler iliştirmiştir.
- Kıraliçe, ayak havlularından perdelere kadar eskiyen, yırtılan her şeyi yamatır.
- Prens Philip, yıllarca tavan arasında kalarak çürümüş olan bir sandıktan kendisine bir bar yaptırmıştı.

William Ellis'in içerisinde 9 sene kâhyalık yaptığı tarihi Windsor Şatosu.

1

BİR GÜN Kıraliçeyi bir defa daha harcıyacağı parayı son meteliğine kadar hesaplıyan bir ev kadını halinde gördüm.

Ucuz, güzel desenli perdelik kumaş örneklerini takdim eden bir albümü karıştırıyordu. Zaten nasıl bir şey aradığını bildiğim için albümü kendim seçmiş ve getirmiştim.

Kıraliçe, nihayet fiat etiketlerine baktığı zaman gözlerini bana kaldırdı. Fakat sonra üzüntüyle başını eğerek:

— Hepsi de çok güzel Mr. Ellis, dedi, ama benim için pek pahalı. Daha ucuz bir şeyler bulmamız lâzım.

Türlü hâdiselerle dolu dokuz yıl boyunca, Kıraliçenin pek sevdiği hafta sonu evinin tek idarecisi bendim. Burası Londra'dan otuz kilometre uzaktaki altı yüz seksen odalı muhteşem Windsor şatosuydu ve ben saray kâhyasıydım.

Paha biçilmez tarihi hazinelerle dolu, meşhur «Devlet daireleri» ni içine alan muhteşem bina dokuz yüzyıl kadar önce yapılmıştı. Burarın bütün alış-verişinin tek mesulü bendim.

Windsor'da hususi dairelerle de bizzat meşgul olurdum. Bu daireleri yalnız Kıraliçe ve ailesi kullanır, pek yakın dostlar hariç yabancılar asla giremezdi.

Şatoda çalıştığım yıllar boyunca, Kıraliçenin tasarruf konusunda pek titiz olduğunu anlamıştım.

Bu yüzden elimizdeki malzemeyi gücümüz yettiği kadar «idare etmek» yoluna gidiyorduk.

Eskimiş bir eşya tamir edilebildiği müddetçe yerine asla yenisi alınmazdı.

Meselâ eskime alâmeti görülür görülmez, Kıraliçeninkiler de dahil olduğu halde, şatonun bütün örtüleri, gözden geçirilir, ters yüz edilirdi.

Her elektrik düğmesinin üstüne «Odadan çıkarken, lûtfen elektriği söndürünüz» yazılı küçük notlar konmuştu.

Ayak havlularından perdelere varıncaya kadar, eskiyen, yırtılan her şey büyük bir dikkatle yamanırdı. Yeni kumaşlar biçildiği zaman artan parçalar ayrı ayrı sarılarak üzerine etiketler konur, yama işlerinde kullanılmak üzere saklanırdı.

Bazı eşyalar bir haftalığına muhayyer alınır, Kıraliçe bunların faturasının da peşin ödenmesini arzu ederdi.

Windsor koskoca saray... İçinde dünya kadar halı var. Bu arada elbette eskiyenler oluyor. Ama yerine yenilerini almak, ne gezer!... Eski halılar da eşyanın çoğu gibi yamanır ve bu sayede daha yıllarca işe yaraması sağlanırdı.

Bir gün Kıraliçe bana odalardan ikisinin dekorunu baştan başa değiştirmeyi düşündüğünü söyledi. Bu odaların duvar kâğıtları dökülmüş, yağlı boyaları acınacak hale gelmişti. Aradan birkaç hafta geçince Kıraliçe beni tekrar çağırttı. Bu mevzuda düşündüğünü söyledikten sonra:

— Mr. Ellis, dedi, masraf pek fazla olacak; bu yıl sadece bir odayı düzeltsek daha iyi olacak. Öbür odayı da gelecek sene hale yola koyarız.

Aynı şekilde, eskisi tamir kâbul etmiyecek hale gelmedikçe, hiçbir hizmetçiye yeni bir kova verilmezdi. Her ay Windsor personeline dağıtılan türlü çeşit cilâların da ayın 30 yahut 31 ine kadar idare edilmesi mecburiydi.

Şatonun kendine mahsus atölyeleri olduğundan, bilhassa doğrama eşyasını çok ucuza temin edebiliyorduk. Ama buna rağmen Kıraliçenin müsaadesi olmadan herhangi bir şey aldığımı hatırlamıyorum.

kabilmişti. Weller ile arkadaşı onlara bakmıyarak, anlamadıkları bir dilde bağırışmaların geldiği enkazın içine daldılar. Yolculardan bir, iki tanesinin emniyet kemerlerini kestiler. Bir hostesi ve daha iki kişiyi kurtardılar.

Tony ile eşi de kaza yerine yaklaşmışlardı. Ağaçların arasında, elleri ve yüzü yara - bere içinde, başını tutan bir adam gördüler. Hemen yanına gittiler. Tony:

«Siz kimsiniz?» Diye sordu.

Üstü - başı kan ve çamur içinde olan adam, yorgun fakat tabii bir sesle ve güzel bir İngilizce ile:

«Ben Türkiye Başvekiliyim» dedi.

Uçak enkazının olduğu yeri göstererek de rica etti:

«Uçakta birçok kimse ölmek üzere. Beni bırakın, onları kurtarın lûtfen.»

Son derece şaşırmış olan Tony:

«Merek etmeyiniz efendim» dedi. «Hepsini kurtarmağa çalışacağız.»

Başvekil'in koluna, Rıfat Kadızade girmişti. Arkalarından Şefik Fenmen geliyordu. Kazadan sonra, Menderes'in ayağı uçağın tabanındaki bir yarığa sıkışmış, Kadızade tarafından güçlükle kurtarılmıştı. Tony Bailey enkazın yanındaki öbür iki bahçıvan ile enkaz arasında kalmış olanları kurtarmağa çalışırken Mrs. Bailey de üç kazazedeyi otomobiline alarak küçük çiftlik evlerine götürdü. İlk yardım olarak gereken herşeyi yaptı. Yatırdı. Bir buçuk saat oyalayıp teselli ettikten sonra da, kendilerini almağa gelen cankurtaranla uğurladı.

Askeriye ile işbirliği yapan polis kuvvetleri ve itfaiye, kazazedeleri kurtarmağa başladı. Uçaktan ilk çıkanlardan Başvekil Adnan Menderes, Başvekâlet Hususi Kalem Müdür Muavini Şefik Fenmen ve Sakarya Milletvekili Rıfat Kadızade'den başka ağır ve hafif yaralı olmak üzere yedi kişi daha kurtarılmıştı. Bunlar, Çanakkale Milletvekili Emin Kalafat, Hariciye Umumi Kâtibi Melih Esenbel, Afyon Milletvekili Arif Demirer, Başvekilin refakat polisi Kâzım Nefes, Hostes Yurdanur Yelkovan, makinist Kemal Itık, kabine memuru Türkay Erkay'dı.

Ertesi sabaha kadar çıkarılan cesetlerle beraber bu feci kazada ölenlerin sayısı da maatteessüf on dördü buldu. Bunlar: Basın - Yayın ve Turizm Vekili Server Somuncuoğlu, Eskişehir Milletvekili Kemal Zeytinoğlu, Başvekâlet Hususi Kalem Müdürü Muzaffer Ersü, Hariciye Vekâleti İkinci Daire Müdürü İlhan Savut, Hariciye Vekâleti kâtiplerinden Güner Türkmen, Anadolu Ajansı Umum Müdürü Şerif Arzık, Akşam Gazetesi Foto Muhabiri Burhan Tan, Türk Havayoları Umum Müdürü Abdullah Parla, Basın - Yayın Vekâleti Kalemi Mahsus Müdürü Mehmet Ali Görmüş, Başpilot Münir Özbek, İkinci Pilot Sabri Kazmaoğlu, Üçüncü pilot Lütfi Biberoğlu, Telsizci Gündüz Tezel, Hostes Gönül Uygur'du.

Bütün Türkiye mâtem tutuyor, bütün dünya kaza ile yakından ilgileniyordu. 18 şubat günü toplanan Büyük Millet Meclisi kazada ölenler için üç dakikalık saygı duruşunda bulundu. Kıbrıs'ta mâtem ilân edildi. Yurdun ve dünyanın dört bir tarafından Başvekil Adnan Menderes'e geçmiş olsun ve tâziyet telgrafları geliyordu.

Başvekil'in hastanedeki odasında banda alınan mesajı 19 şubat gecesi İstanbul, Ankara ve İzmir Radyolarında neşredildi. Menderes bu mesajında millete şöyle diyordu:

«Uğradığımız çok feci tayyare kazasında değerli ve sevgili arkadaşlarımızı kaybetmiş olmanın elemi içindeyiz. Cenabı Hak kendilerini rahmete garkeylesin. Şu anda hâtıralarını yaşlı gözlerle anarak taziz etmekteyim. Bu elim kayıplar karşısında her zaman olduğu gibi Cenabı Hak'kın milletimizi ve devletimizi ebediyen pâyidar etmesi duasını yine tekrarlarım.

«Bana gelince, kazanın dehşeti karşısında benim geçirdiğim hiç kalır. Diğer arkadaşlarımla beraber aziz vatanımıza, muhterem ve sevgili vatandaşlarımıza çok kısa bir zamanda sağlık ve selâmetle kavuşmak inşallah nasip olacaktır.»

LONDON CLINIC — Menderes çiftlikten alındıktan sonra dünyanın en meşhur hastahanelerinden London Clinic'e götürülmüştü. Hastahanenin önü haber alabilmek için bekliyenlerle dolu idi.

BAİLEY'LER VE BAŞVEKİLİN YATIRILDIĞI KOLTUK — Başvekili evine götürerek cankurtaran gelinceye kadar ilk yardımı yapan Mrs. Bailey, eşi Mr. Anthony Bailey ile yanda Menderes'i yatırdıkları kanepede görülüyor. Üstte de çiftliklerinde dünya haberleri film operatörleri önündeler.

MENDERES'İN OĞULLARI — Menderes'in Cenevre'de bulunan oğulları Yüksel (sağda) ve Mutlu Menderes kaza haberini alınca Londra'ya gitmişlerdi.

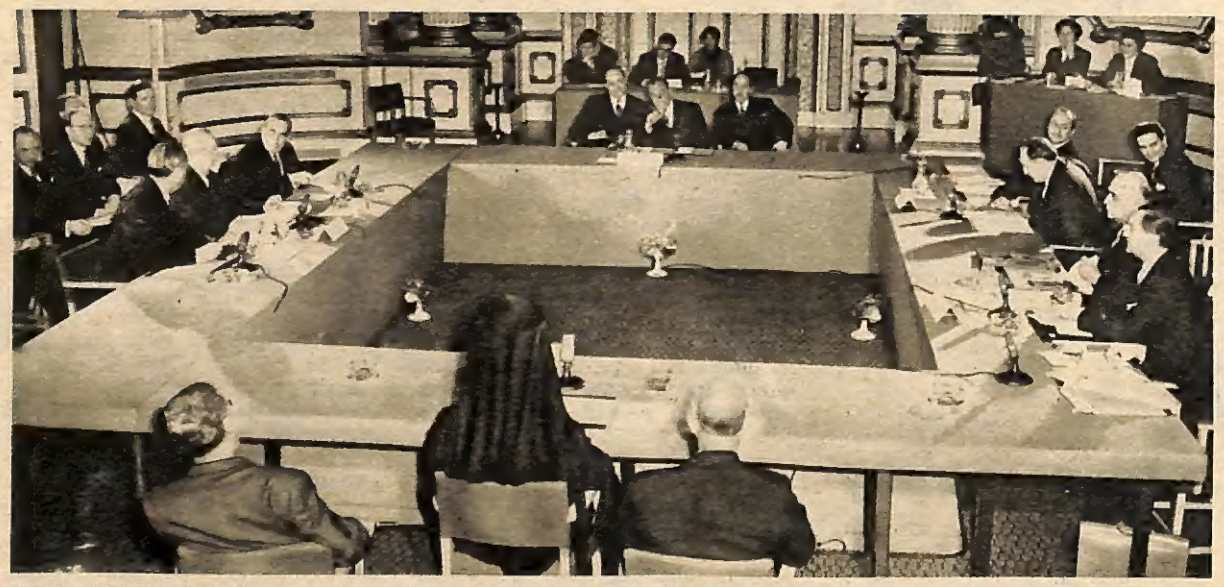

KIBRIS KONFERANSI — Londra'da yapılmış olan Kıbrıs görüşmelerinde sağda Türk ve Yunan heyetleri, karşıda Kıbrıs Türk cemaati liderleri, solda Ingiltere heyeti, önde de Kıbrıs Rumlarını temsil eden Makarios ve yardımcıları. Görüşmeler tam bir anlaşma ile neticelenmiş ve 19 şubat perşembe günü Menderes'in hastahanede imzaladığı metin ile de, Kıbrıs ihtilâfı, uçak kazasında ölenlerle beraber 500 den fazla insanın hayatına mal olduktan sonra nihayete ermiştir.

MENDERES'İN CEKETİ — Londra'daki Kıbrıs Türkleri Cemiyeti Başkanı Salih Tamer, Menderes'i ziyaretten sonra onun çamura bulanmış ceketi ile.

SARAY KÂHYASININ KALEMİNDEN:

Bütün Hususiyetleriyle Kıraliçe Elizabeth ve Kocası Prens Philip

YAZAN: WILLIAM ELLIS

Kâhya William Ellis, Windsor Şatosu'na alındığı zaman, Sarayın mahremiyetini hiç bir surette açıklamıyacağına dair bir anlaşma imzalamıştı. Ellis, Saraydan istifasından sonra bu anlaşmayı hiçe sayarak hâtıralarını neşre başladı. Bunun üzerine Saray çevreleri vaki anlaşmaya dayanarak hâtıraların İngiltere'de neşrinin devamına mâni oldu. Sabık kâhya Mr. Ellis halen Londra civarında bir bar işletmektedir.

Kıraliçe gibi, şatoda mevcut şeylerden faydalanma imkânı oldukça yenisini almayı asla düşünmüyordu. Windsor'da çalıştığım zaman zarfında, emirleri doğrudan doğruya hükümdardan alırdım. Hanedanın diğer mensupları ise aynı şekilde hareket etmezlerdi. Orada geçirdiğim dokuz yıl Kıraliçe ve Dük hazretlerini çok yakından tanımaklığıma sebep oldu.

İkisini de hiddetli gördüğümü asla hatırlamıyorum. Bayağı bir harekette bulunduklarına, yahut bir kimsenin kalbini kırdıklarına asla şahit olmadım. Her ikisi de daima nazik ve sevimliydiler.

Onları, günlük hayatları içinde görmek benim en büyük imtiyazımdı. Resmi mecburiyetler dışında en büyük arzuları yalnız kalmaktır. O zaman basit bir aile hayatı sürerler.

Hayat tarzlarında en küçük bir gösterişe rastlıyamazsınız. Kıraliçenin emirlerine uyarak, kendisi şatoda bulunduğu zaman, personelin ayak altında dolaşmasını önlerdim.

— Kimseyi sıkmak istemiyorum, Mr. Ellis, derdi. Buraya gelişimiz sadece dinlenmek ve eğlenmek için.

Hayatımda her ne pahasına olursa olsun, hükümdar ailemizi gücendirecek bir şey yapmak istemem.

Ancak, bu arada, onlarla bir mevzuda hemfikir olmadığımı belirtmek isterim. Bana kalırsa hükümdar ailesine hizmet eden personelin aylığı daima pek cılız olagelmiştir.

Eş, dost beni her zaman şık elbiseler içinde görür, fakat hemen hemen daima meteliksiz olduğumu bilemezdi.

Şatonun saray kâhyası olduğum zaman elime yılda 500 liradan az bir para geçiyordu. (Bizim paramızla 12.000 lira kadar). Halbuki bulunduğum mevki İngiltere hanedanının kilit noktalarından biriydi. Dokuzuncu hizmet yılının sonunda ise elime ancak yılda 1000 lira kadar bir para geçiyordu. (25.000 lira). Gerçi şatonun arazisindeki şirin evlerden birinde parasız oturuyordum. Buna karşılık, smokinlerim de dahil bütün elbiselerimin parasını kendi cebimden ödüyordum.

Ama aylığımın azlığından Kıraliçe şahsen mesul değildir. Her şeye rağmen vazifemden ayrılırken büyük bir üzüntü duyduğumu saklamıyacağım.

İstifam, Kıraliçenin beni, hususi salonunda bizzat Kıraliçe Victoria nişaniyle taltif etmesinden birkaç ay sonraya raslar. O zaman bu mesele bir esrar perdesiyle çevrilmiş, kimseye de bu hususta bir şey söylememiştim.

Buckingham sarayı memurlarının bu işten memnun kalmadığı söylendi. O sırada hanedanın armalarını taşıyan bazı iskemleler satılmıştı. Bu meseleyi artık açıklamak ve kendimi temize çıkarmak zamanının geldiğine inanıyorum.

İSKEMLE MESELESİ

Hakikat şu ki ben o iskemleleri satarken, bizzat Kıraliçeden aldığım bir emri yerine getirdim. Bunu Buckingham sarayı memurlarına anlattığım zaman bana:

— Her ne olursa olsun bu meseleye Kıraliçenin adı karıştırılmıyacak dediler. Hükümdarı müşkül durumda bırakacak bir harekette bulunulmamalıdır.

Bunun üzerine istifamı verdim, fakat, hükümdara daima muti kaldım. Kıraliçenin hizmetinde bulunduğum yılları hayatımın sonuna kadar hatırlıyacağım.

(Devamı gelecek sayıda)

MUKTESİT BİR ÇİFT

Edinburg Dükü de, Kıraliçe gibi tam bir ekonomi anlayışına sahipti. Bir gün beni bürosuna çağırarak:

— Buraya küçük bir bar koymak istiyorum, dedi. Siz bununla meşgul olabilir misiniz?... Tavan arasında işe yarıyacak bir şeyler bulabileceğimizi sanıyorum.

Doğruca tavan arasına gittim. Bir sürü kullanılmış, eski püskü mobilya vardı. Araya taraya en sonunda, Dükün arzusuna uygun, cevizden yapılmış bir sandık buldum, ama acınacak haldeydi. Gelip bulduğum şeyin durumunu olduğu gibi anlattım. Dük sevinçle bana döndü:

— Mükemmel, dedi, marangozlara söyleyin bir şeye benzetsinler.

Hemen çalışma başladı, sandık cilâlandı, temizlendi, birkaç da raf ilâve edilince sahiden bara benzedi. Dük yeni barını gördüğü zaman:

— Eski bir sandığı bu hale getirmeniz muazzam şey Mr. Ellis dedi.

Halbuki Dük pekâlâ da tam istediği biçimde ve ölçülerde, yepyeni bir bar ısmarlıyabilirdi. Ama o da

KIRALİÇE ELİZABETH ev kadınlığı ve analık görevlerinin dışında, hususi hayatının mühim bir kısmını çalışma masası başında geçirir. İster Buckingham Sarayı'nda olsun, ister Windsor Şatosu'nda, gözden geçirilecek mühim evrakın Kıraliçeye günü gününe yetiştirilmesi gerekir. Bunun için Saray sekreterleri daima seferber haldedir.

ŞEYTANDERESİ Yirmi kişilik kafile Tekir Beli'ni süsleyen dağ evinin önünden yürüyüşe geçiyor. Saat 00.3. Erciyeş ay ışığı içinde. Kafile her 25 dakikada bir 5 dakika mola vererek yoluna devam ediyor. Saat 00.5. Ufku çeşitli renklerle süsleyerek şafak söküyor. Erciyeş ihtişam ve azamet içinde. Kafile şimdi iki yanı sarp kayalarla çevrili Şeytanderesi vâdisinde emniyetle ilerliyor. Saat 00.7. Yükseklik 2850 metre. Çantalar ve kayaklar gittikçe ağırlaşmakta.

ZİRVEYE DOĞRU Neşe ve metanet dağcıların yoldaşlarıdır. İşte en zor şartlar içinde bile neşesini kaybetmiyen Hayrünnisa Sak.

ERCİYEŞ BOYUN EĞDİ

ZİRVE ALTINDA Erciyeş'in iki zirvesi var: Doğu ve batı zirveleri. Dağın en sarp ve yüksek kısmı batı zirvesinde. Doğu zirvesinden batı zirvesine çok dar bir sırt üzerinden geçmek lâzım. Sırtın iki tarafında 1500 metre derinlikteki dik uçurumlar insana ürperti veriyor. Kafile burada birbirlerine iple bağlanmış olarak, kılavuz Muzaffer Erolgez'in dikkatle açtığı izlerden yürüyor.

Erciyeş'in zirvesindeki şeref defterinde birçok imza görmek mümkündür. Ancak bu imzalar haziran, temmuz ve ağustos aylarında buraya çıkan dağcılarındır. Erciyeş'in başı yaz-kış karlıdır amma kışın bütün bedenini saran kar kolay kolay yol vermez. 3000 metre yükseklikteki Şeytan Boğazı bir tehlikeler boğazıdır. Bir çığ bir anda bütün dağcıları karların derinliklerine gömebilir. Erciyeş'in en yüksek iki noktası olan doğu zirvesi ile batı zirvesini birbirine bağlıyan dar sırtın iki yanında 1500 metre derinlikte uçurumlar uzanır. Ve nihayet Tekir Yaylası'nın Tekir Beli'ndeki dağ evinden zirve saatler sürer. Bu saatleri yenmek için sağlık ister, bilgi ister. Soğukkanlılık, cesaret ister. Metanet, neşe ister. Erciyeş ancak o zaman başını insanoğlunun dizine dayar. Bu an dağ sporunun vuslat anıdır. Dağ dağcıya, dağcı dağa ram olur. Çekilen bütün eziyet ve sıkıntılar diner.

Orta Anadolu'nun en yüksek dağı olan 3916 metre yükseklikteki Erciyeş'in zirvesine kışın ilk defa 15 aralık 1943 te çıkılmıştı. Dağın ikinci fethini ise 23 aralık 1958 de 20 kişilik bir beden eğitimi öğretmenler kafilesinden beş kişi yaptı. Sütunlarımızdaki röportaj bu ilgi çekici tırmanışın hikâyesidir.

SON DURAK Kafile doğu zirvesinin önünde mola veriyor. Saat 10.20. Yükseklik 3880 metre. Bundan sonra yirmi metrelik bir tırmanış daha var. Orada da 16 metrelik yekpare bir sütun gibi yükselen batı zirvesi. Son bâdire de aşılırsa, Erciyeş 15 sene içinde, kışın, ikinci defa olarak fethedilecek.

RÖPORTAJ: ASIM YAHYABEYOĞLU
FOTOĞRAFLAR: MUZAFFER EROLGEZ - FARUK SÜKAN

ZİRVEDE Artık 3900 metredeler. Saat 11.00. Kafile Başkanı Faruk Sükan 30 metre uzunluğundaki dağ ipini göğsüne bağlıyor. Son kademe olarak 16 metre yükseklikteki kayanın çatlaklarına basa basa tırmanıyor. Muzaffer Erolgez ve Sükan'dan başka üç dağcı daha kayanın tepesine tırmanarak 3916 metreye ulaşacaktır.

TEHLİKELİ TIRMANIŞ

Yol 3000 metreden sonra çok ârızalı olduğu için dağcılar kayaklarını çıkarmışlardı. Tırmanış yürüyüş nizamında yapıldı. Yanda Ziynet Varol bu tehlikeli tırmanış esnasında görülüyor.

GRAFİKA

AUDREY HEPBURN

cazip sinema yıldızı diyor ki:

"Ben, LÜKS tuvalet sabununu kullanırım".

Sinema yıldızlarının tavsiyelerini yerine getirdiğiniz takdirde, teniniz onlarınki kadar harikulâde çazip olabilir. Sinema yıldızlarının onda dokuzu için güzel bir tenin sırrı LÜKS tuvalet sabunudur. Bilirler ki, tenlerinin yumuşaklığını ve tazeliğini muhafaza edebilmek için LÜKS tuvalet sabununun cildi besleyici tesirine güvenilebilir. Köpüğü kaymak gibi olan LÜKS'ü muntazaman kullanmakla teniniz kusursuz bir güzelliğe kavuşur.

Üstelik sâf, beyaz LÜKS tuvalet sabununun enfes kokusu sizi mestedecektir.

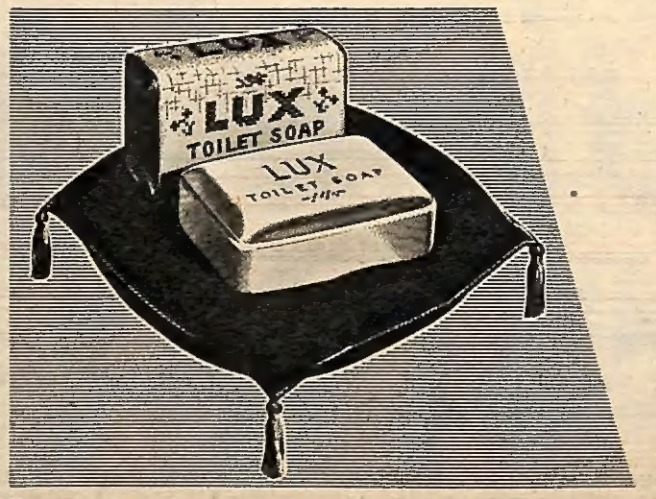

LT.469

2120 sinema yıldızının tercih ettiği güzellik sabunu

Macar İhtilâlcisi MALETER

YAZAN: MARIA MALETER
ÇEVİREN: SÜREYYA S. BERKEM

BUNDAN sonra Pal'i altı hafta kadar görmedim. Derken Paskalya yortusunda gelerek bütün bir günü bizimle beraber geçirdi.

O yılı misli görülmemiş sıkıntılar ve üzüntüler içinde geçirdik. İleri deki aylar ise daha fena şartlarla geçecekti. Fakat 1953 yılbaşı yortusu bizim için sevgi ve saadet yortusu olmuştu. Pal oğlumuza, kızlarımıza ve bana hediyeler getirdi. Bunlara, bunlardan daha da kıymetli olan şefkat ve sıcaklık hediyelerini de katmış bulunuyordu. Ailesinden âdeta gurur duyuyor, bizlerle neşeleniyordu.

Ayrılmadan evvel, tekrar hayatlarımızı hakiki evlilik hayatı şekline koymamız ricasında bulunarak:

— Herhalde, dedi, aramızdaki anlaşmazlıkları, Partinin istekleri dahilinde, hal için bazı çareler bulunabilir.

Ben bunu kabul ettim. Fakat iki gün sonra bana telefon ederek bu söylediklerini unutmamı istedi. Benim komünistlik aleyhindeki fikirlerimden dolayı hiçbir zaman biz bir arada yaşıyamazmışız. Son derece soğuk bir eda ile konuşuyordu. Acaba bu telefon konuşmasında kıskanç komünist kulakları rol oynuyor da bu sert davranışı ona dikte mi ediyorlardı?

Nihayet 1954 ilkbaharında Pal Maleter'den boşandım. Dâvâ, komünist tesirinden âzade kalmış bir sivil mahkemeye intikal etmişti. Verilen hükme göre Pal Maleter suçlu görülüyor, bütün masrafların ve avukat ücretlerinin onun tarafından ödenmesi isteniyordu. Kızlar bana bırakıldı. Onların yetiştirilmesi için de Pal'in maaşının yüzde kırkı bana verilecekti. Oğlumuzun onda kalmasını ise evvelce aramızda kararlaştırmış bulunuyorduk. Esasen Macar mahkemeleri en büyük erkek evlâdın bu gibi hallerde babalarına verilmesini prensip olarak kabul etmiş bulunuyordu.

Pal, oğlunu almak üzere eve geldiği zaman ben işte idim. Annemin anlattığına göre, bu işi o kadar büyük bir istical ile yapmış ki sahne, bir gangsterin çocuk kaçırmasından hiç farklı değilmiş. Küçük Paul yalnız üstündeki elbiselerle götürülmüş. Nereye götürüleceğine dair de babası hiçbir şey söylememiş.

Bu haberden şaşkına dönmüştüm. Çocuk hiç değilse bütün elbiselerini ve çamaşırlarını almalıydı. Bunu görüşmek için sabık kocamı telefonla aradım. Onunla konuşmıya müsaade etmediler. Bunun üzerine şehirde ne kadar okul, öksüz yurdu ve hastahane varsa hepsini birer birer dolaşarak çocuğu bulmıya çalıştım. Tam bir hafta süren sıkı bir aramadan sonra nihayet onun kaybolmuş ve anasız babasız kalmış çocukların barındırıldığı bir yetimhanede bulunduğunu öğrendim.

Onu bulduğum zaman hüngür hüngür ağlıyor ve başka çocuklar görmesin diye, yüzünü elleriyle kapıyordu. Paul o esnada ancak sekiz yaşında idi! Mülâkat çok sürmedi. Müessese memurlarından biri, küçük Paul Maleter'in ziyaretçilere gösterilmemesi için gayet sıkı emirler bulunduğunu söyledi. Bu çok insafsız ve mantıksız bir emirdi. Derhal mahkemeye müracaat ettim.

Mahkemeye getirilen Pal'in gözlerinden ateşler fışkırıyor ve kızgın görünüyordu. Müdafaasını, nefret ifade eden iğneleyici bir sesle yaptı. Çocuğu, sırf annesinin burjua tesirinden kurtarmak için yetimhaneye koyduğunu söyliyerek annenin, çocuğu bir daha kati surette görmek imkânlarından mahrum bırakılmasını talep etti.

Yargıcın vermiş olduğu karar: Çocuğu ziyaret hakkına malik olmalıydım!

Ertesi gün Pal telefon etti. Mahkemede takındığı tavrın tam aksine olarak gayet nazik bir lisanla konuşuyordu. - Mahkemedeki sahne, yoksa Parti siciline geçmek için mi tertiplenmişti? - Bu seferki telefon konuşmasında Paul'ü oradan alıp eve götürmemi ve kız kardeşleriyle birlikte yetiştirmemi söyledi. Ne kadar ferahlamıştım. İşte oğluma bu suretle tekrar kavuşmuş oldum.

Başandığımız günden beri Parti intikam dolu dikkatini üstümden biran bile ayırmıyordu. Evvelâ, yeni doğmuş çocuğu ile bir kadını üç odalık apartmanımıza yerleştirdi. Komşulardan derhal öğrendim ki bu kadın bir fahişedir ve ben işimde bulunduğum sırada odasına askerler almaktadır. Derken Savunma Vekâletinden bir emir aldım. Buna göre, altı kişiden mürekkep başka bir aileyi de apartmana almaklığım lâzım geliyordu. Dostlarım, böyle bir emre karşı gelmenin çok tehlikeli olduğunu söylediler. Buna rağmen Savunma Vekiline bir mektup yazarak, aralarında sekiz çocukla tehlikeli surette hasta ihtiyar bir kadın da bulunan, biribirine yabancı 13 insanın üç odadan ibaret bir apartmana sığdırılmak istenilmesinin insanlık hisleriyle telif kabul etmez mahiyetine dikkati çektim ve bu şekildeki insan topluluğunun Halk Demokrasisi tarafından sıhhi ve sosyal bakımdan doğru görülüp görülmiyeceğini sordum.

İhtimal böyle bir mektup yazmak cüretidir ki derhal tesirini gösterdi. Bunu pek iyi bilemiyorum ama yabancı aileye yer vermem lüzumuna dair olan emir de geri alınmış oldu. Çocuklu kadına gelince, komşulardan bu kadının yanlış yolda yürüdüğüne dair topladığım şehadetler üzerine evden çıkarılarak başka bir yere nakledildi ve yerine ihtiyar bir karı koca getirildi.

Boşanma hâdisesi, işime de tesir etmişti. Devlete ait olup içinde çalıştığım fotografhane, Budapeşte'deki bu nevi müesseselerin en büyüğü idi. Evvelce ben buranın en iyi işçilerinden biri sayılıyordum ve çektiğim fotoğraflar sergilerde ekseriya mükâfat kazanacak resimler arasında teşhir ediliyordu. Boşanmadan sonra ise bütün bunlar birdenbire değişti. Komünist patronlar, işlerimde bir hata bulamadıklarından olsa gerek, bana boyuna iş yüklüyorlar, fakat bir kelime ile olsun hoşnutluklarını belli etmiyorlar, zaman zaman başkalarının ücretleri arttırılırken beni bir tarafa bırakıyorlardı. Üstelik ikide bir «tahammül olunmaz tavır ve hareket»lerimden şikâyet ediyorlardı. Bütün bunlar da şimdi artık Pal Maleter ile Komünist Partisinin müzaharetinden mahrum kaldığım için yapılıyordu.

Boşanma hâdisesi Pal Maleter'in

İHTİLÂLİN RESİMLİ HİKÂYESİ

Halk, kadın erkek, çoluk çocuk Macaristan'dan kaçıyordu. Ruslar'ın bu kaçışa mâni olmak için bütün gayretlerine rağmen nöbetçiler müsamaha gösteriyor, halk da bundan âzami şekilde istifade ederek kütle halinde Avusturya'ya geçiyordu.

Fakat her geçiş noktasında, her nöbetçiden aynı müsamahayı görmeye imkân yoktu. Memleketi terkeden bu bedbaht halk bazan fotoğraftaki gibi tehlikeli teşebbüslerde de bulunuyordu. Çünkü hiçbir tehlike gerideki kadar büyük değildi.

işine de tesir etmişti ama ters tarafından! Bakınız nasıl:

Komünist rejim ekseriya ordu subaylarına iki türlü maaş veriyordu; bunun biri nizami maaştı, öteki de Partiye olan bağlılığın mükâfatını teşkil ediyordu. Nitekim komünistliğe bağlılığı ile tanınan bir teğmen, böyle tanınmıyan bir binbaşıdan daha fazla maaş alıyordu. Pal Maleter şimdi böyle bir mükâfata lâyık görülerek çifte maaşı kazanmış bulunuyordu. Beni başından attığı için Parti ondan o kadar memnun olmuştu ki albaylık maaşını hemen hemen iki misline, yani 2200 den 3500 forint'e yükseltti!

■

O yılın sonbaharında annem şiddetli bir felç aksesi geçirdi. Ona bakmak üzere işimden ayrılamıyacağım için Sopron'daki kız kardeşime müracaat ettim. 1954 yılbaşı yortusundan biraz evvel kız kardeşim onu alıp gitti.

Şimdi artık tek başıma kalmıştım; gündüzleri çocuklara bakacak kimsem yoktu. En küçük kızım Juditka çocuk yuvasında, Marika ilk sınıfta, Paul de üçüncü sınıfta idi. Her iki haftada bir, fotoğrafhanede geç vakitlere kadar nöbetçi kalıyordum. Çocuklar okuldan saat beşte eve geldiklerinde onlarla ancak telefon vasıtasiyle konuşabiliyordum.

Akşam yemeklerini evvelden hazırlıyordum. Onlar sadece yemekleri ısıtıyor, yiyiyor ve yataklarına yatıyorlardı. Saat dokuz veya dokuz buçukta eve döndüğüm zaman, Judika müstesna, hepsini derin uykuda bulurdum. O ekseriya ben gelinceye kadar uyumazdı. Sürünerek benim yatağıma gelir, o gün çocuk yuvasında olup bitenleri bana anlatırdı. Derken göz kapakları ağırlaşır, ikimiz de uykuya dalardık. Çocuklarımın hepsi uslu ve akıllı idiler. Geç geldiğim zamanlar yastığımın üstüne Marika tarafından bir çiçek konmadığına nadiren rastlardım. Şayet canlı çiçek bulunmazsa kurşun kalemle bir çiçek resmi çizer, altına da sevgi ifade eden birkaç kelime yazardı.

Ben en ziyade kışın çocuklar için üzülüyordum; zira kendi ateşlerini kendileri yakmak mecburiyetinde idiler. Bir gece eve geldiğim zaman her yerin su içinde olduğunu ve her tarafı kesif bir dumanın kapladığını gördüm. Meğer sobanın yanında kurumak için bırakılan odun sandığı ateş almış. Bereket çocuklar kendilerini kaybetmiyerek derhal komşulara haber vermişler ve yangını söndürmüşler. Fakat bu gibi olaylar beni daimi surette uyanık bulunmıya mecbur ediyordu.

Çocuklardan birini, ateşler içinde, evde bırakmak mecburiyetinde kaldığım gün ne kadar yüreğim sızlamıştı. Küçücük yatağının yanına çay, hafif yemekler ve ölçülü ilâçlar bırakarak gitmek mecburiyetinde idim. Maalesef bunlar çok kere okuldan nezle ve sair hastalıklar getiriyorlardı ki önüne geçmek imkânsızdı. Meselâ Paul, orta kulak iltihabından mustaripti. Eve doktor getirmek imkânımız olmadığından tedavi için yalnız başına dispansere gitmek mecburiyetinde bulunuyordu. Bundan korkmuyordu, yahut korkuyordu da belli etmiyordu!

Bir sabah apartmanımızdaki yaşlı karı koca, Paul'ün gece ağladığını işittiklerini, ihtimal hasta olduğunu söylediler. Hakikaten oğlumu ateşler içinde buldum. Kulağı fazla ağrıdığı için başını zorlukla kımıldatabiliyordu. Sıcak tuzlu su ile ılâç koydurmak için neden geceleyin yanıma gelmediğini sordum. Bana, yüreğimi sızlatan şu cevabı verdi:

— Anneciğim, senin uyuman lâzım. Gece geç vakitlere kadar çalıştın, seni rahatsız etmek istemedim.

Nihayet en çok korktuğum şey de başıma geldi; ben kendim de hastalandım. Günlerce yemek yiyemez oldum. Her ne kadar çalışmıya geyret ettiysem de nihayet bir hastahaneye girmek zorunda kaldım. Konulan teşhis: Vücut ve siniler son derece yorgun. İki hafta tedaviye tâbi oldum. Bu müddet esnasında zavallı çocuklarım yalnız kalmışlardı.

Akrabamdan biri küçük Juditka'yı yanına aldı, bir komşumuz da gündüzleri Marika'ya baktı. Fakat geceleri Paul de, Marika da apartmanımızdaki ihtiyar kiracılarla beraber kalıyorlardı. O sırada yakacağımız da yoktu; aksi gibi o yıl o kadar soğuktu ki geceleri şişelerdeki sular bile donuyordu. Çocuklar yataklarına üstlerindeki elbiselerle giriyorlar, hattâ başlarından şapkalarını bile çıkarmıyorlardı. Fakat hiç şikâyet etmiyor, ağlamıyorlardı; hastahaneden döndüğüm zaman onları, neşe içinde beni bekler buldum.

Bu çocuklar, bana yük olmak şöyle dursun, benim için en derin cesaret ve kuvvet kaynağı olmuşlardı.

■

Boşandıktan sonra Budapeşte'de yaşadığımız iki buçuk yıl içinde Pal Maleter çocukları görmek için yalnız bir defa bize geldi. Öğrendiğime göre, şimdi artık yeniden evlenmiş bulunuyordu. Bir gün, ben işte iken, Partinin seçtiği yeni eşiyle apartmanımıza gelerek birkaç dakika kalmıştı. Çocuklar ziyaretin nasıl geçtiğini bana hiç anlatmadılar.

Judith, hastahanede «infectious hepatitis» den yattığı zaman Pal'e haber göndererek çocuğun kendisini sorduğunu bildirdim. Paul, bir aralık hastalanınca babasını görmek istediğini ona haber verdim. Pal Maleter bu haberlerin alındığını dahi bana bildirmedi. Öyle haber aldım ki Pal'in kız kardeşi bile onunla katiyen muhabere edemiyormuş. Anlaşılan o, bütün eski dostlariyle ilgiyi kesmiş bulunuyordu.

1955 Christmas (İsâ Peygamberin doğum yıldönümü) yortusundan önce Pal fotoğrafhanede telefonla beni buldu. Bu, onunla son konuşmam olacaktı. Eskisi gibi konuşuyordu. Annem, birkaç hafta önce ölmüş bulunuyordu. Ona bu haberi verince benim ne kadar üzüntü içinde bulunduğumu derhal sezdi. Bunu niçin evvelce ona bildirmediğimi sordu. Herhangi bir şekilde yardıma ihtiyacım olup olmadığını anlamak istedi. Sonra telefon etmesinin asıl sebebini hatırlıyarak bana söyliyecek gayet mühim şeyleri olduğunu ve beni görmek istediğini ilâve etti.

Bu isteği reddettim. Eski yaraların tekrar deşilmesini istemiyordum. Fakat, yortudan bir gün önce gelip çocukları ziyaret edebileceğini söyledim. Onunla konuşurken eski heyecanı hissediyor, ona karşı olan eski aşkımın damarlarımda cereyanını duyar gibi oluyordum. Sesinin tonu, bendeki bütün kırgınlık ve acılıkları unutturmuştu bana. Öyle anlıyordum ki, her ne olursa olsun, benim ona karşı beslediğim hisler ölünceye kadar devam edecektir.

Ona veda ederken stüdyoda bulunanlar beni hayretler içinde seyrediyorlardı. Reseptörü tutan elim o kadar titriyordu ki onu son derece güçlükle yerine oturtabildim.

Çocuklar, babalarını görecekleri için son derece seviniyorlardı. Yortudan bir gün önce erkenden kalktılar; saçlarını tarayıp kendilerine çekidüzen verdiler. Ben stüdyoya gidip çalışmak mecburiyetinde idim. Fakat komşulardan öğrendim ki çocuklar günün büyük bir kısmını, yüzlerini pencere camlarına dayıyarak geçirmişlerdir. Beyhude bekliyorlardı. Pal Maleter ne o gün, ne de o günden sonra bir daha hiç görünmedi. *(Devamı gelecek sayıda)*

Hür dünya bu felâketzede kahraman milletin mültecilerini bağrına basmış, acılarını dindirmeğe çalışıyordu. Yukarıda İngiltere'ye sığınmış üç çocuklu bir Macar ailesi görülüyor.

Bu çocuk hududta yakalanmıştı. Annesi ve babasının ne olduklarını bilmiyordu. Macaristan, ailesini kaybetmiş çocuklar, çocuklarını kaybetmiş ana - babalarla doluydu.

İHTİRAS ENGİNLERİ

Son yılların en güzel tarihî aşk romanı!

Nefis, sağlam ciltli, beş renk resimli cekel kaplı. - 11 Lira

ŞAHESER ROMANLAR

EN BÜYÜK YAZARLARIN EN GÜZEL ESERLERİ

Dünya edebiyatı klâsiklerinden:

★ HARP ve SULH
L. Tolstoy. 10 Lira.

★ NOTRE DAME'ın KAMBURU
V. Hugo. 10 Lira.

★ AŞKTAN DA ÜSTÜN
E. Gaskell. 8 Lira.

★ BİR BAŞKA KADIN
H. Walpole. 10 Lira.

Nobel kazanmış yazarlardan:

★ GELİN TACI
S. Undset. 8 Lira.

★ HER KADIN GİBİ
S. Undset. 8 Lira.

★ SİLÂHLARA VEDA
E. Hemingway. 10 Lira.

★ SENİ SEVMEK KADERİMİ
S. Lewis 10 Lira.

Günümüzün şaheserleri:

★ SABAH YILDIZI
Cronin. 7,5 Lira.

★ BİR AŞK UĞRUNA
Cronin. 10 Lira.

★ MELİSSA
T. Caldwell. 8 Lira.

★ BAHAR ATEŞİ
J. Hilton. 8 Lira.

★ BUYULU ÇİÇEK
L. Bromfield. 8 Lira.

★ JOSEPHİNE
F. W. Kenyon. 10 Lira.

Her kitap nefis, sağlam ciltli, ayrıca beşrenk ceket kaplıdır.

Bu kitapları bedellerine karşılık POSTA PULU göndererek GÜVEN YAYINEVinden de getirtebilirsiniz. ÜCRETSİZ kataloğumuzu isteyiniz!

GÜVEN YAYINEVİ
Cağaloğlu Yokuşu, Narlıbahçe Sokak No. 11 İSTANBUL

HANIMLAR! KOCALARINIZA İYİ BAKINIZ!

İstanbul Radyosu'nda okunduğu zaman aileler içinde büyük alâka uyandırmış olan bu konuşmayı okuyucularımızın ısrarı üzerine tam olarak neşrediyoruz.

YAZAN: ŞEVKET RADO

BU sefer müsaade ederseniz yalnız hanımlara hitap etmek istiyorum. Ama hangi hanımlara biliyor musunuz? Kocalarını seven, üzerlerine titreyen hanımlara!

Biliyorum, böyle bir ayırma yapmak biraz yanlıştır. «Kocalarını seven hanımlara!» diyeceğim yerde «Evli hanımlara!» deseydim şüphesiz daha doğru olurdu. Çünkü aslına bakarsanız kocasını sevmiyen kadın yoktur. Bazan çok kızar, bazan, bilhassa dediklerini yapmadıkları zaman fena halde soğurlar ama, içlerinde yine kocalarına karşı bir sevgi, hattâ sevgi ile karışık bir merhamet vardır. Zaten bir kadın kocasını hiç sevmese, hele ondan nefret etse bir arada oturmaya uzun müddet katlanamaz, bir çaresini bulur, ayrılır.

Fakat bu arada kocalarına emsalsiz bir sevgi ile bağlı olan, hattâ bu bahse temas eden yabancı bir muharririn dediği gibi, kocalarının ölmesi ihtimâli akıllarına geldiği, veya bunu hatırlatan en ufak bir işaretle karşılaştıkları zaman, gönüllerinin en derin yerinden titreyerek:

— Bâri beraber ölsek, ben geriye kalmasam! diye düşünenler pek çoktur.

Ben de zaten konuşmamızda işte bu noktaya dokunmak istiyorum: Kocanızla beraber ölmeyi, ondan sonraya kalmamayı bazan cânı gönülden düşünürsünüz de, neden ona daha iyi bakarak, daha uzun yıllar bir arada yaşamanın, bir yastıkta beraberce kocamanın tedbirlerini almayı düşünmezsiniz?

Yine bu mevzua dokunmuş olan o yabancı muharrirle (*) beraber söyliyeyim: Biliyorum, kocanıza karşı çok dikkatlisinizdir. İçkiyi biraz fazla kaçıracak olsa, üst üste birkaç sigara içse, gözlerinizi havaya kaldırıp: «Yarabbi, bu adama lâf anlatmak kabil değil!» diye öfkelenir, soğuk veya yağmurlu günlerde, kaşkolünü almadan sokağa fırlasa, arkasından koşturarak: «Yine soğuk alıp günlerce yatacaksın!» diye söylenirsiniz.

Ama onun sıhhatine karşı gösterdiğiniz bu alâka kâfi değildir. Erkekler ne kadar koca bir adam gibi görünürlerse görünsünler, biraz çocukturlar. Meselâ onları arada bir doktora gitmeye zorlayıp kalblerini, ciğerlerini, muayene ettirmelisiniz. Gerçi hasta olmıyan bir adamı, bilhassa bizim memlekette, doktora gitmeye razı etmek hayli güç bir iştir. Ama siz şefkatli bir sevgi ile onu zorlarsanız muvaffak olursunuz. Çünkü kocanız sizden evvel öbür dünyaya gidecekse kalbinden, ciğerlerinden veya midesindeki bir ârızadan gidecektir. Kocanızın yaşı biraz ilerlemiş, hele şişmanlamanın yolunu tutmuşsa elinizle yaptığınız o güzel yemekleri fazla atıştırmasına mâni olmak sevginizin icabı olmalıdır.

Bütün dünyada, çalışma şartlarının ağırlığı yüzünden erkeklerin bilhassa kalbleri fazla yorulmakta ve çoğu bu yüzden karılarını erken kocasız bırakmaktadırlar. Onun gıdasına dikkat etmekle kalbini de korumuş olacaksınız. Bir de çok rica ederim, yemek, vaktinde hazır olsun. Kocanızı sofrada yemek beklemeğe mecbur etmeyiniz. Çünkü sofraya oturunca, eğer yemek gelmiyecek olursa o önündeki ekmeği kemirmeğe başlar, bu arada, bir bardak da su içti mi, artık ona yedireceğiniz yemekten pek de hayır gelmez.

Sinirlendirmeyiniz!

Şimdi gelelim sinir meselelerine: Kocanızın, çalışma şartlarının çeşitli güçlükleri yüzünden ne kadar sinirli olduğunu herhalde takdir edersiniz. Gündüz, eğer birkaç defa âsâbı bozulmuşsa, akşam onu daha sâkin tutmak, evin huzuru için, zaruridir. Bir kere, Allah aşkına, aile kavgalarını sofrada, yemek yerken bitirmeğe çalışmayınız. Bu meseleleri kocanıza hiç açmayınız demiyorum. Ama sofrada değil. Öyle aileler vardır ki günün bütün dertlerini çorba ile tatlı arasında halletmek isterler. Çocuğunuz mektepten karnesini getirmişse ve karnedeki numaralar da berbatsa, bunu sofrada kocanıza açmayınız. Yemekleri beğenmemişse «Biraz daha fazla para kazan da, daha iyi şeyler alayım!» deyip onu çileden çıkarmayınız. Sofrada böyle bahisler açmak yalnız fena değil, hattâ öldürücüdür de. «Öldürücü» derken mübalâğa ettiğime hükmederseniz «Yemek esnasında sinirlenmenin zararı nedir?» diye tanıdığınız bir doktora sorunuz, bakalım ne diyecek? Benim bildiğime göre, mide ülserlerinin belli başlı sebebi bundan başka birşey değildir. Aileyi sıkan, rahatsız eden dertleri hem sizin, hem de kocanızın sâkin olduğu, kafalarınızın ve midelerinizin sükûnet içinde bulunduğu zamanlarda, kızıp hiddetlenmeden ortaya dökerseniz, karşılıklı iyi niyetlerle bunları çarçabuk halleder, istediklerinizi kocanıza daha kolay yaptırırsınız.

Dertleri paylaşınız!

Kocanızı seviyor, onun üzüntülerini azaltmak istiyorsanız dertlerini paylaşınız. Çünkü evin içinde, bir aile olarak siz başka cephede, kocanız başka cephede değilsiniz. Dertleriniz müşterek olduğu için onları ancak beraberce halledebilirsiniz. Demiyorum ki, kocanız üzülmesin diye üzüntülerinizi yüreğinize atınız! «Oh! Oh! Maşallah, bütün işlerimiz yolunda gidiyor!» deyiniz. Hayır!... Böyle bir niyetim yok. Fakat korkularınız, feryatlarınızla onun endişelerini büyütmeyiniz. Bilâkis onu takviye etmeğe, cesaretini arttırmaya çalışınız. Çünkü erkekler, ne kadar azimkâr ve kararlı görünürlerse görünsünler, kendilerine pek güvenleri yoktur. Eğer karılarının itimadını kazandıklarına inanırlarsa, alelâde bir erkeğin büyük işler başaran bir erkek haline geldiği görülebilir. Onun için, yapmak istedikleri iyi işlerde kocalarınızı mütemadiyen destekleyiniz. Bırakın onlar yüreklerini sizlere boşaltsınlar, onları alâka ile, şefkatle dinleyiniz; uğradıkları her müşkül karşısında çıkar yolu bulmasına, en teşvik edici cümlelerle yardım ediniz.

Unutmayınız ki erkekler biraz gösteriş yapmayı severler. Hele karılarının yanında olurlarsa. Hikâyeyi bilirsiniz: Arslana gidip: «Serçe senin canını cehenneme gönderecekmiş, bunu bütün hayvanların önünde söyledi» demişler. Arslan sükûnetle: «Bunu söylerken yanında dişisi var mı idi?» diye sormuş. «Evet» cevabını alınca: «Söyler!» demiş. Onun için erkeklerin bu hallerini bilip onları tahrik etmemelisiniz. Meselâ sokakta beraber yürüdüğünüz sırada münasebetsiz adamın biri size karşı münasebetsiz bir harekette bulunabilir. Bunu, eğer mümkünse, kocanıza hissettirmemeye çalışmalısınız. Çünkü böyle bir hareket karşısında kocanız hiddete kapılacak, o münasebetsiz adama haddini bildirmek istiyecektir. Belki kavga edecek, belki elinden bir kaza çıkacaktır. Niçin bu tatsızlıklara meydan vermeli de pek güzel geçmesi mümkün olan bir günü aileye zehir etmeli, değil mi?

Kocanızın kendine göre bir takım merakları varsa, o meraklarla mücadele etmeyi kendinize iş edinirseniz, hem onun huzurunu, hem kendi huzurunuzu kaybedersiniz. Adam eğer maça meraklı ise bırakın haftada bir gün gidip stadyumda maç seyretsin. Pul toplamak merakında ise, ikide bir: «Bıktım senin pullarından!» diye adamın keyfini kaçırmayın. Fotoğraf çekmekten zevk alıyorsa, hele filmleri kendisi banyo etmeye heveslenıyorsa: «Evi fotoğrafhaneye çevirdin!» diye üzerine yürümeyin. Resim yapmağa kalkarsa: «Yaptıkların bir şeye benzese bâri!» diyerek hevesini berbat etmeyin. Hele kitap, gazete okumaktan zevk alan kocanızın bu zevkini ortadan kaldırmaya hiç heves etmeyin. Hattâ kocanızın bu türlü merakları yoksa onu bir merak edinmeye teşvik edin. Çünkü sabahtan akşama kadar çalışan insanlar ancak bu türlü meraklarla dünya gailesini unutup dinlenirler. Dinlenmek istemeyi onların tabiî hakkı saymalısınız. Akşam eve gelip de yemekten sonra birşeyle oyalanmaya dalan kocanızı «Ille komşulara misafirliğe gidelim!» diye zorlarsanız istemediği bir yere götürmekle onu bir kere daha yormuş olursunuz. Güneşli bir pazar günü, biraz açık havada dolaşmayı teklif eden kocanızı mutlaka sinemaya gitmeğe zorlarsanız, sizin hatırınızı kırmamak veya bir dırıltı çıkmasına meydan vermemek için pek muhtemel olarak arzunuzu yerine getirecektir. Ama pazartesi günü, sabahleyin onun yataktan ne kadar güç kalktığına dikkat ederseniz, her halde acımaktan yüreğiniz sızlıyacaktır.

Huzura hasret kalmasın!

Eğer gündelik işlerini bitirdikten sonra eve gelen kocanızı sizin her türlü arzunuzu yerine getirmeye mecbur sayarsanız, kocanızın yavaş yavaş huzura hasret kalmış bir adam haline geldiğini farketmez, başka aileleri huzur içinde gördükçe size hissettirmeden onlara imrenmeye başladığını görmez ve maazallah kendisine böyle bir huzurun kapılarını açacak gibi görünen birinin esiri oluverdiğini farkettiğiniz zaman da hayretler içinde kalırsınız.

Zaten benim gayretim de, kocanıza hissettirmeden, bu tehlikeye dikkatinizi çekmek içindir. Çünkü buna benzer bir halt karıştırdıkları zaman kendilerini gayet mâsumane müdafaa eden erkeklere rastlanmıştır.

Ama erkekler hasret olmadıkları hiç bir şeyin peşinde kolay kolay sürüklenmezler. Aradıkları huzuru evlerinde buldukları zaman, kendilerini ayartanlar bile çıksa, koyunlar gibi evlerinin yollarını tutarlar.

Onun için kocalarınıza iyi bakınız. İtiraf edelim ki, onlar sizi daha iyi bir hayata kavuşturmak için çok çalışmak, çok yorulmak, türlü müşküllerle mücadele etmek mecburiyetindedirler. Bu mücadelede onları yalnız bırakırsanız kuvvetlerini daha çabuk kaybedecek, daha çabuk yorgun düşecekleri için, belki de sizi göz yaşlarına boğarak vakitsiz yanınızdan uzaklaşacaklardır. Kocalarını erken kaybetmiş olan kadınların yalnız kalıp cemiyet içinde ne hazin bir duruma düştüklerini, etrafınıza bakarak pekâlâ takdir edebilirsiniz.

(*) Marcelle Auclair.

Hayat

1959 ilkbahar ve yaz modellerini Türkiye'de ilk defa olarak, 8 sahife halinde takdim eder.

Paris'ten İLK MODELLER

20 şubat tarihli sayımızda yeni ilkbahar ve yaz modasının «hazır elbiselerinden» birkaç örnek sunmuştuk. Bu sayımızda da ambargoya tabi olup neşir yasağı dünkü 26 şubatta sona eren Paris kreasyonlarını veriyoruz. Yukarıda bu yılın özelliğini ifade eden iki model, solda Maggy Rouff'un beyaz zemin üzerine lâcivert piya dö pul yünlüden bir tayyörü, sağda da Pierre Cardin'in nar çiçeği rengi yünlüden güzel bir mantosu görülüyor.

1959 da modaevleri

1959 modellerinin ilk defilelerinden anlaşıldığına göre bütün terziler, aynı esas hatları gösteriyorlar. Ama, her terzinin yine de hususiyeti var. Guy LAROCHE, her zamanki gibi genç stili üzerinde çalışmış. Vatka ile beslenmiş geniş omuzlar, yayık, bazan dümdüz yakalar, yalancı bolerolar modellerinde bilhassa göze çarpıyor. Maggy ROUFF, ise iki siluet üzerinde durmuş: reglan veya pensli kabarık kollar, geniş yakalar ve dar beller ile uzunca ceketli tayyörler ve pardesü biçimi paltolar. Jean DESSES, beli normal yerinden üç santim yukarıya almış. Pierre CARDIN, kemersiz elbise gösteren tek terzi. Jacques GRIFFE, kolejli stili elbiseler hazırlamış. Manguin'in ise en büyük hususiyeti kat kat etekli gece elbiseleridir.

Neşrettiğimiz moda resimlerinin telif hakkı HAYAT mecmuasına aittir. Başka yerde neşredilemezler.

TAYYÖRLER

Parlak renkli küçük tayyörler bu sene sizi gençleştirecektir.

GUY LAROCHE' un deniz mavisi renginde yünlü bir tayyörü. Etek düzdür, bel hafif büzgülü. Ceket yakasız olup emprime pamuklu saten ile duble edilmiştir. Tayyörün içine giyilen blûz aynı kumaştandır. Tayyörlerinin omuzları düşük. Ekserisi, resimdeki gibi yakasız. Ceketler biraz uzamış, çoğu düz bazısında ise yakanın etrafında ve alt ucunda pliler var. Hepsi blûzun kumaşı ile astarlı.

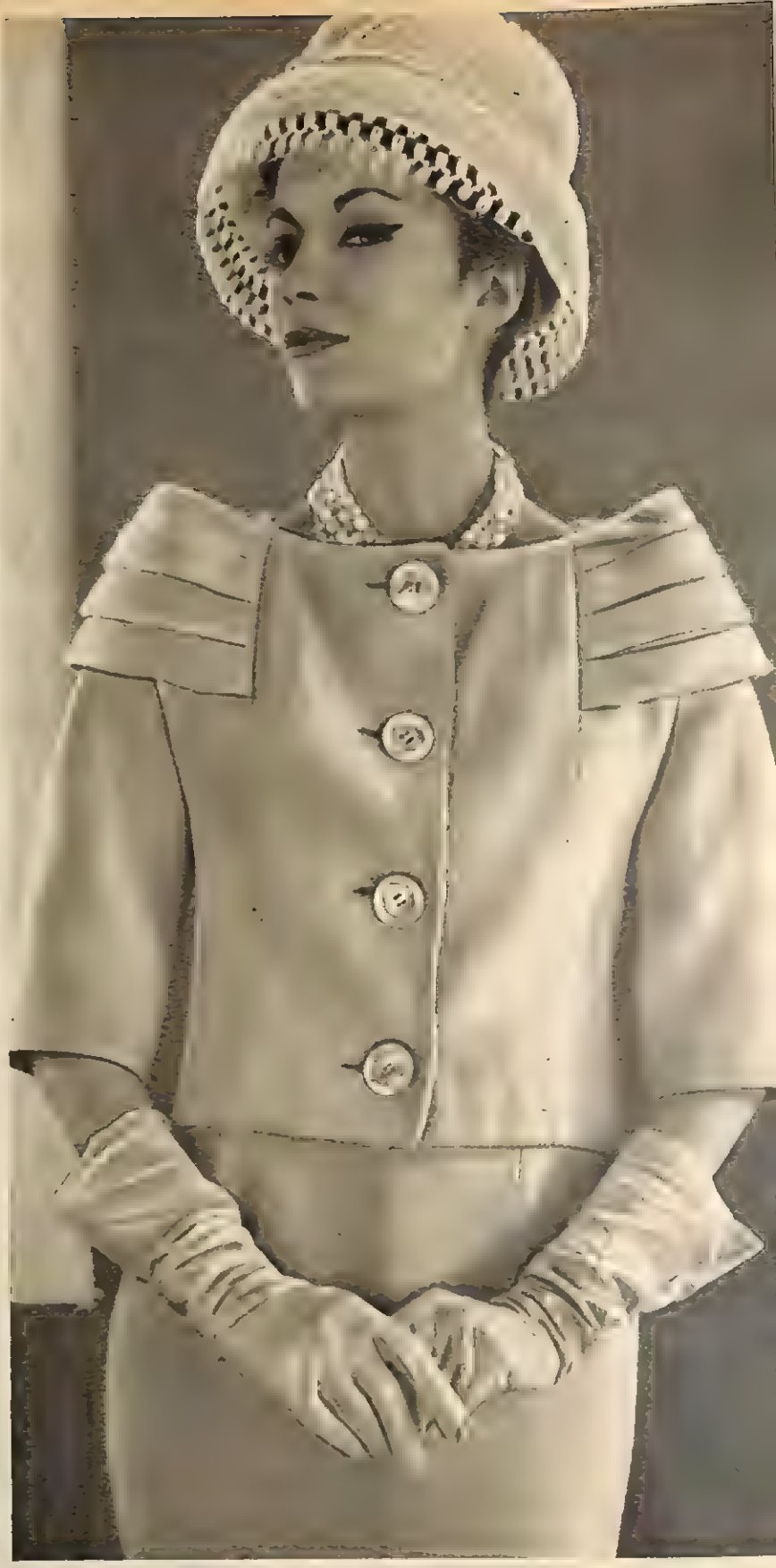

PIERRE CARDIN' in pembe yünlüden bir elbise ve kısa ceketten müteşekkil tayyörü. Elbisenin beli hafifçe oturmuştur. Kolları kısa olup yuvarlak geniş bir dekoltesi vardır. Ceketin yakası omuzdan omuza yayıktır. Pierre Cardin'in bütün tayyörlerinde ceketler kısa, omuzlar geniş ve bol plilidir. Yakalar dekoltedir ve bu dekolteler üzerinde kap şeklinde tayyörü saran geniş yakalar vardır.

YILIN AYAKKABILARI — Atkılı ayakkabılar yine ortadan kalktı. 1959 ayakkabı modellerinin süsü düğme, toka, dil ve fiyonktur. Solda, QUILICHINI'nin Maggy ROUFF için hazırladığı bir model görülüyor. Yukarıda Roger VIVIER'nin Christian DIOR için hazırladığı iki model. Soldakinin topuğu içeri doğru kıvrıktır. Bu şekil topuklara «ŞOK» ismi verilmiştir.

MAGGY ROUFF' un acı yeşil yünlüden bir tayyörü. Etek düzdür. Öndeki küçük pliler kalça kısmını hafifçe bombeleştirmektedir. Ceket kısadır. Kollar reglan olup ceketin arkasında geniş bir kemer vardır.

JEAN DESSES' nin leylâk rengi yünlüden bir tayyörü. Blûz ve şapka, aynı tonlarda ipek emprimeden yapılmıştır. Etek belde hafif büzgülüdür. Ceket hafifçe oturmuş, omuzlar geniş, kollar düz takılmıştır.

MADELEINE DE RAUCH' un siyah, beyaz ve kahverengi bir tayyörü. Kısa ceketin göğsünde büyük cepler var. Omuzlar düşük. Diğer modellerinde tayyörün veya blûzun beyaz manşetleri görünmektedir.

MAURICE ROGER' nin gri yünlüden bir tayyörü. Kenarı biyelerle süslü geniş yuvarlak dekolteli elbisenin ceketi klâsiktir. İri gri bir düğme ile iliklenmektedir. Bel yerinde bir kup vardır. Elbise kolsuzdur.

Paris Muhabirimiz Bildiriyor

Muhabirimiz Gülgün Üstündağ, modaevlerinin defilelerine iştirak etmiş ve 1959 modasının en tipik örneklerini mecmuamıza göndermiştir. Bu sahifelerde bu modellerin izahını yapmakta ve 1959 modasının umumi karakteri ile onu meydana getiren tanınmış terzilerin hususiyetlerini anlatmaktadır.

1959 modasının ana hatları :

1. *Bel yerinde. Bazı terzilerde ise bir iki santim kadar yukarı çıkıyor.*
2. *Eteklerin yerden, yüksekliği 42 ile 45 santim arasında değişiyor.*
3. *Geniş omuzlar ve omuzlara doğru açılan yayık yakalar.*
4. *Geniş ve truakar kollar. Bazısı karpuz gibi kabarık. Hemen hepsi iki üç pensle takılmış.*
5. *Tayyör ceketleri ya belde yahut da belden üç dört parmak uzun.*
6. *Göğüs penslerle tebarüz ettiriliyor. Geniş ve yuvarlak dekolteler.*
7. *Etekler sabah elbiselerinde dar, öğleden sonra ve geceye doğru genişliyor.*
8. *Geniş deri ve kumaş kemerler veyahut da geniş kemer havasını veren kuplar.*
9. *Gül, elbise, tayyör, manto, gece elbisesi ve şapkalarda önemli bir yer işgal ediyor.*
10. *Ayakkabılar sivri ve kare burunlu.*
11. *Şapkalar, kaplin, kloş ve tok biçiminde. İnce kumaşlar, hasır ve bilhassa çiçekten yapılma.*
12. *Renkler: Lâcivert, gri, yeşiller, çeşitli pembeler, sarılar ve bej. Beyaz aksesuarlarda, siyah ise daha ziyade gece elbiselerinde görülüyor.*

ŞAPKALAR

Çiçek ve yapraklar bu yılın şapkalarını bahar gibi genç ve taze yapmaktadır

MAVİ ÇAN : Mavi hasırdan yapılan şapkanın üzerine mavi ve beyaz vualet geçirilmiştir. Öndeki gül, pembe renklidir. **(Pierre CARDIN)**

CENNET KUŞU : Begal hasırından yapılan şapkanın kenarına üzeri desenli ipekten bir bant geçirilmiştir. **(Ramon de MORQUEZ)**

GÜL BAHÇESİ : Krep muslinden gül şeklinde drape. **(Ramon de MORQUEZ)**

ÇİÇEKLİ RIHTIM : İnce delikli hasır üzerine çiçekler tutturulmuştur. Şapkayı siyah bir kurdele süslüyor. **(Jacques HEIM)**

GÜL YAPRAĞI : Pembe yapraklardan yapılm
Üstünde vualet ve köşesinde
bir iğne vardır. **(Jean BART**

KIRMIZI ZAMBAK :

Kırmızı zemin üzerine yeşil emprime ipekliden yapılmış zarif bir şapka. **(Paul CADE)**

İLKBAHAR

Kenarı kalınca yapraklardan yapılmış kaplin in üstü açık turuncu renkli muslin dö krepten yapılmıştır. **(Ramon de MORQUEZ)**

BEYAZ GÜL :

Şapka beyaz pikeden yapılmıştır. Başı saran tok'un kenarında bir gül ve büyük yapraklar vardır. **(Jacques HEIM)**

SARMAŞIK :

Fıstıki yeşil renkteki hasır şapkanın kenarları beyaz sarmaşık yaprakları ile süslenmşitir. **(Pierre CARDIN)**

BİR TUTAM TÜY :

Krem rengi ufak fötr kalıp üzerine, uçları kırmızı - beyaz tüyler kurdele ile tutturulmuştur. **(Pierre CARDIN)**

GARDEN PARTİ :

Buğday rengi organza ve ince yünlüden geniş kaplin. **(Ramon de MORQUEZ)**

MANTOLAR VE GÜNLÜK ELBİSELER

Maggy Rouff' un bej yünlüden bir elbisesi. Bu da şömizye stilindedir. Bedenin ön kısmı nervürlerle süslenmiştir. Fazla bol olmıyan eteğin bel kısmında eteğin içinde gene kaybolan nervürler bulunmaktadır. Aynı nervürler kol kapağının ağzında da görülüyor.

Manguin' in emprime ipekten şömizye stilinde güzel bir modeli. Kumaş beyaz zemin üzerine turkuaz emprimedir. Beden küçük plilerle oturtulmuştur. Belindeki geniş kemer de turkuaz rengindedir. Bol etek küçük penslerle takılmıştır.

Jacques Esterel' in yaz için hazırladığı, beyaz zemin üzerine lâcivert piye dö kok desenli kalın ipekliden yapılmış bir manto. Önü dar ve bedene iyice oturtulmuş olan bu spor modelin arkası düzdür. Kolları japonedir. Aynı kumaştan yapılmış iki iri düğme ile iliklenmektedir.

Jacques Griffe' in bej tüvid bir modeli. Etek bol ve büzgülüdür. Beden oturmuştur, yakasızdır ve omuzları düşüktür. Önden üç düğme ile iliklenen küçük kap'ın bilhassa ilkbaharın serin günlerinde giyilmesi çok faydalı olur.

Jacques Esterel' in lâcivert yünlü bir mantosu. Yanlardan çıkan kemer önde bağlanmaktadır. Arka düz ve boldur. Göğüste iki büyük cep vardır.

Jacques Esterel' den prens dö gal desenli bir rob manto. Yalancı yaka ve manşetler beyazdır. Arkadaki üç derin pli birer düğme ile bele tutturulmuştur. Boydan boya düğmelenen elbise gri kumaştandır.

Maggy Rouff' un sarı bukle yünlüden bir mantosu. Manto düzdür, sadece belin biraz üstünde çepeçevre bir kup vardır. Yaka son derece geniş olup âdeta bir kap gibi mantoyu sarmaktadır. Vatka ile beslenmiş omuzlar yakaya istenen yuvarlaklığı vermektedir. Yakanın üst tarafına geçirilen iki parmak enindeki biyenin uçları bir fiyonk şeklinde bağlanmaktadır. Ünlü moda yaratıcısı Maggy Rouff'un bu sene düşük omuzlara itibar etmediği, omuzları vatka ile beslemesinden anlaşılıyor. Diğer bazı modaevleri de bu stili benimsemişlerdir.

Maurice Roger' nin bolerolu bir elbisesi. Elbise lâcivert yünlüden yapılmıştır. Boleronun içinde kalan kısmı beyaz üzerine lâcivert benekli muslinden drape olarak oturtulmuştur. Arkası boldur. 1959 ilkbahar modasında bu bolerolu modellere sık sık rastlanmaktadır.

Manguin' in, bu sene belin normal yerinde olmasına rağmen halen «Ampir» havası taşıyan bir örneği. Kalın beyaz yünlüden yapılan elbiseye «ALASKA» ismi verilmiştir.

Manguin' in bir ilkbahar mantosu. Bej renkli yünlü kumaştan yapılmıştır. Yakanın ön taraftan çıkan geniş bir pli ile birleşmesi sebebiyle Manguin bu orijinal modeline «Fışkıran Su» ismini vermiştir.

Gül Ve Kemer

1959 modasının âdeta alâmeti farikası haline gelen iki aksesuarı, gül ve geniş kemerdir. Bunlar bütün modellerde, hattâ tayyör ve mantolarda bile mevcuttur. Gül, boy boy ve muhtelif kumaşlardan, yahut da yapma gül olarak, elbiselerin, tayyör ve mantoların geniş yakalarına, geniş kemerlerin üstüne, tayyör ceplerinin uçlarına ve bilhassa şapkalara iliştirilmektedir. Geniş kemerler ise bu senenin «normal bel» modası ile sonbahar ve kışın «Ampir» modası arasında âdeta bir köprü vazifesi görmektedir. Yanda görülen Pierre Cardin'in beyaz bej piye dö kok elbisesinde olduğu gibi geniş deri kemerler, kumaş kemerler veya kemer havası veren modele uygun ilâveler bu yıl çok revaçtadır.

MİLLÎ MÜCADELE HÂTIRALARIM

9

Müdafaayı Hukuk Teşkilâtının Islahı İsteniyor...

1920 şubatının ilk günü idi, altında sayın Refik Koraltan'ın da imzası bulunan bir mektup aldım, suretini yazıyorum:

Huzuru âli kumandaniye

Konya: 1.2.1920

«Düşmanlarımızın memleketimizi parçalamak için hazırlandıkları şu tehlikeli anlarda, milletin halâskâr telâkki ederek istinat eylediği Kuvvayı Milliye'nin, Konya'daki temsilcileri, üzerlerine verilen mukaddes vazifeyi, esefle söyliyelim ki, başarabilecek siyasi ve idari kabiliyet gösteremediklerinden, Türklüğün kesif bir halde bulunduğu Konya muhiti, âtıl bir vaziyete düşürülmüştür. Bu elim hali gören münevverler, milletin biricik ve son dayanağı olan bu kuvvetten ümit kesmek lâzımgeleceği kanaatini hasıl ediyor ve bazı kötü niyetliler tarafından yapılan meşum telkinler de halk efkârında güveni kırıyor. Bütün Müslümanların Kuvvayı Milliye'nin tabii âzasından olduğu Erzurum ve Sivas Kongreleri kararlarından bulunduğu cihetle, biz de bu meşru hakkımıza dayanarak, siz yüksek kumandanımıza bazı meseleler hakkında malûmat vermeyi bir vatan vazifesi saydım.

Şöyle ki,

1) Halkımız bilinen cahilliği dolayısiyle her türlü propagandalara âlet olabiliyor. Eğer bunlar, iyi telkinler yapılır ve ciddî bir teşkilâta bağlanırlarsa her türlü vatan vazifesine koşturulur. Halbuki şimdiye kadar ciddî bir teşkilât yapılamadığı gibi propaganda şebekesi bile kurulamamış ve bu karışık hal Hıristiyan unsurlar ve Kuvvayı Milliye muarızlarının ihanetlerini en ücra köylere bile yaymalarına meydan vermiş ve bu yüzden halk efkârı tereddüde düşürülmüştür. Bugün halkta görülen durgunluk ve kayıtsızlığın sebebi de mukabil propagandanın olmayışıdır.

2) Bu gibi millî cereyanları lâyıkı ile mahallî ahvali bilen, vazife hissi taşıyan, hayatını vatanın yüksek menfaatlerine hasretmiş, şahsi hislerden uzak vatanseverler idare edebilirler. Yoksa Konya'daki merkez heyetini teşkil edenler gibi şahsi menfaatten başka hiçbir mefkûre sahibi olmamakla beraber her renge girebilir, azim ve imandan mahrum ve Vali Cemal ile işbirliği yaparak halkı silâhlandırıp birbirini öldürmiye, vatanın kurucusu olan silâhlı kuvvetlerini teşvik ve bazı vatansever zabitlerin buradan uzaklaştırılması için utanmadan yabancı temsilcilerine müracaat aşağılığını gösteren şahısları, Müdafaayı Hukuku Milliye Cemiyeti merkez heyetine kadar sokmanın vatanın menfaatleri ile ne dereceye kadar uzlaştırılabileceğini sizin yüksek takdirinize bırakırız.

3) Müdafaayı Hukuku Milliye Cemiyeti Konya merkez heyeti, dört aydan beri burada emin ve katî hiçbir iş yapmıya muvaffak olamamıştır. Çünkü yapılacak işler, bilinerek yapılmalıdır ki, semere verebilsin! Âciz zannımıza göre, teşkilâtçılık başlıbaşına bir ilimdir, bir sanattır. Müderrislik ile tüccarlık başka şey, memleketin hakiki ihtiyaçları ve halkın ruhî ahvaliyle uğraşmak ayrı ayrı bir ihtisastır. Eğer halkın başında hocaların bulunması iyi tesir yapacak zan olunuyorsa, bunda pek aldanılıyor. Artık o eski zihniyetler halk üzerinde tesirini kaybetmiştir. Vazifede muvaffak olmak için bu muhafazakâr kısma değil, münevver cevval kuvvetlere işi bırakmak suretiyle terakkiye koşmak zamanı gelmiş, hattâ geçmiştir de... Fedakârlık devresinde bulunduğumuzu hiçbir kimse inkâr edemez, fakat bu fedakârlığı yapacak olanlar, yine gençlik ve saf avam tabakasıdır. İcabında fikriyle, silâhiyle, varlığını sarfedecek yine ihmal edilmemesi lâzım gelen bu zümrelerdir. Yoksa hayatı paradan ibaret sanan zenginler ve halkı ilk çağa sevketmekle mevki sağlamak istiyen hocalar bu kudsi gayeye hizmet edemezler, belki de onun yıkıcısı olurlar. Bunlarda tevehhüm edilen mânevi nüfuz bir hayalden, halkın ruhunu bilmemekten başka bir suretle tasvir edilemez.

4) Burada Kuvvayı Milliye'nin temsilcisi olduğu anlaşılan Binbaşı Hüsnü Bey de teşkilâtçılık ve idarecilikle katiyen alâkadar bulunmadığını iki üç aylık harekâtiyle tamamen göstermiştir. Bu gibi millî vazifeler ile mükellef bulunanların halk efkârını daima etrafına toplamıya çalışması lâzım gelirken, mumaileyh, birkaç kâselis (dalkavuk) ile temas ve halkı ihmal ediyor ve bütün gayretlerini ticaret kaynaklarının aranmasına tahsis ediyor. Esastan Konya'nın halk tabakasından bir aileye mensup bulunması mumaileyhin hemşerilerine karşı olan vaziyetini ihlâl ediyor. Tabiatı bakımından atıl ve düşüncesi iptidai olan böyle bir zatın halk nazarında büyük görünmesi muvaffakıyet temini için lüzumlu vasıfları haiz bulunmamakla teşkilâtın genişletilmesi için değiştirilmesi vatanın menfaatleri cümlesindendir.

5) Vatanın korunması için toplanması gereken yardımlar, münevverlerden istenmiyor; çünkü bunlardan para alınırsa, tabiatiyle verdikleri paranın harcandığı yerleri öğrenmek istiyecekleri korkusu, merkez heyetini bu gelir kaynağına temas etmekten mahrum bırakıyor.

6) Burada Kuvvayı Milliye'de hizmet edenlere birçok paralar veriliyor, acaba o vazifeleri parasız yapacak fedakâr gençlere başvuruldu mu?

7) Kendilerine Kuvvayı Milliye kumandanları süsü vererek milletin, vatanın korunması için ödediği paraları, söylemesinden utanacağımız yerlerde, halkın gözleri önünde harcayıp israf etmeleri ve aynı mukaddes unvanı, umumhanelerde pervasızca kullanarak, o ad altında fuhuş irtikâp etmeleri halk nazarında nasıl bir telâkkiye uğrayor ve muvaffakıyet için ne gibi engeller meydana çıkardığını anlatmıya lüzum görmüyoruz.

Yukarıda anlattıklarımızdan anlaşılacağı veçhile, bugünkü halin düzeltilmesi hususunu vatanseverliğinize bırakıyoruz efendim hazretleri.»

Bu mektubun altını şu zatlar imzalamıştı: Konya'da Büyük Bedesten'de ticaretle uğraşan Şevki, Konya dâvâ vekilleri barosu ikinci reisi Refik (Refik Koraltan), Konya'da tüccar Âdil, Osmanlı gazetesi sahibi Necip ve dâvâ vekili Hesabi.

Dikkati çeken bu mektup üzerine, Müdafaayı Hukuk Cemiyetinin umumi merkezinin vilâyet teşekküllerini esaslı ve devamlı bir surette teftiş ve murakabe altında bulundurmasını ve Konya teşkilâtının yeni baştan ele alınması lüzumunu Ankara'ya yazdım.

Bu temas ve teşebbüsler sonunda teşkilât Konya'da şu şekilde düzenlendi:

MÜDAFAAYI HUKUK TEŞKİLÂTI YENİDEN DÜZENLENDİ

Merkez Heyeti: Saatçi Rifat, belediye reisi Vehbi, Fakih Kafalızade Ahmet, Çaylak Hüseyin, Hoca Lokman, Ahibabazade Yusuf, Sivaslı Ali Kemali, Moytapzade Rifat, Tahir Paşazade Cevdet, İntibah mektebi müdürü Mümtaz Bahri, Hacı Mindizade Süleyman ve Binbaşı Hüsnü Beyler.

İrşat ve teftiş heyeti: Aksekili Hoca Mehmet, Belediye Hastahanesi idare memuru Sait, dâvâ vekili Hilmi, dâvâ vekili Hesabi, dâvâ vekili Refik (Koraltan), Sandıkçızade Mehmet, Kilisralı Hoca Tahir, Külâhçızade Ahmet, Silleli İsmail, Sıçanlızade Ahmet, Hotamışlı sarraf Hacı Himmet, eski kaymakamlardan Kemal, Doktor Yüzbaşı Necmettin, belediye doktoru Arif, Çumra nahiyesi eski müdürü Şevket, Ümran Bankası muhasibi Lütfü, Öksüz okulu müdürü Eflâtun Cem Beyler.

(Devamı gelecek sayıda)

Konya'da Müdafaayı Hukuk teşkilâtının düzeltilmesini istiyenlerden Avukat Refik Bey (Refik Koraltan)

Kuvvayı Milliye günlerinde Fahrettin Altay'ın karargâhında: Ortada Fahrettin Altay, sağında Konya Müdafaayı Hukuk Cemiyeti Mutemedi Tahirpaşazade Cevdet (Arıkut), solunda Adlî Müşavir Ali Taşkapılı (eski Afyon mebusu), arkada yaver Fevzi (eski Hava Kuvvetleri Kumandanı ve Münakalât Vekili Fevzi Uçaner), Kolordu karargâhından Ramiz Toker ve Umumi Meclis üyesi Akşehirli Ağâh Nesimi. (30.6.1921 de Eskişehir'de çekilmiştir.)

Hayat hergün yeniden başlar

YAZAN: BESSIE BREUER — ÇEVİREN: AYKUT GÖRKEY

GÜLMEYE başladılar. Joan pencereden dışarıya baktı. O sırada Enzo yanına sokulmuş, elini teklifsiz bir şekilde genç kadının omuzuna koyarak:

— Bu pencereden hoşunuza gidecek bir manzara göremezsiniz, demişti. Bizim mahalle biraz çukurda kalıyor.

Pencerenin dışına rengârenk çiçeklerle süslü saksılar dizilmişti. Çiçek yapraklarının üstlerinde berrak su tanecikleri vardı. Enzo gayet yumuşak bir sesle:

— Bunlar benim sevgililerim, diye mırıldandı. Sabah evden çıkarken su vermiştim, daha kurumamış bile...

Şöminenin karşısına oturdular. Enzo piposunu doldururken Joan'a İtalya'daki tiyatro hayatından bahsetmeye başladı. Sesinin o kadar tatlı bir tonu vardı, o kadar sarıcı ve oyalayıcı bir usûlpla konuşuyordu ki Joan vaktin nasıl geçtiğini bile anlamadı. Ancak güleryüzlü ihtiyar kadın itina ile hazırlanmış sofraya garnitürlü et yemeği ve şarap getirdiği zaman karnının adamakıllı acıkmış olduğunu hissetti.

İçinde mahiyetini anlıyamadığı bir sevinç ve huzur vardı. Odanın ılık havası, delikanlının tatlı sesi ve çiçeklerle süslenmiş tertemiz sofra Joan'u büyülemişti. Enzo pikaba bir plâk koyduktan sonra masaya karşılıklı oturdular.

Yemeğin sonlarına doğru delikanlı:

— Size bir müjde vermek isterim, dedi. Fakat bu sadece benim için müjde tabiî... Federico'nun filminde beraber oynıyacağız.

Joan gayriihtiyari geriliyerek:

— Sahi mi? diye sordu.

Birdenbire sesinin titremesine mâni olamamıştı. Enzo derin bakışlı gözlerini genç kadının çehresinde dolaştırarak:

— Evet, diye mırıldandı, benim sevgilim olacaksınız.

Joan birdenbire yanaklarının kızardığını hissetti. Bakışlarını yere eğdi. Hiçbir şey söylemedi. Onun sıkıldığını Enzo da anlamış, mevzuu değiştirmek istemişti.

— Benim İngilizcem çok zayıftır, dedi. Belli oluyor değil mi? Mamafih İngilizlerle Amerikalılar arasında da muazzam bir telâffuz farkı var.

Joan:

— Öyledir, diye mırıldandı. Amerika'da film çeviren İngiliz artistleri hiçbir zaman hakiki bir Amerikalı gibi konuşmaya muvaffak olamamışlardır. Bunu sadece «Rüzgâr gibi geçti» filmini çevirirken Vivian Leigh becerebilmişti.

Genç kadın konuşuyordu ama, yüzünün kırmızılığı henüz geçmemişti. Kulağında kırbaç gibi şaklıyan bir ses şimdi daha da kuvvetlenmiş, uğultu halini almıştı. «Benim sevgilim olacaksınız» diyordu bu ses...

Masadan kalktıkları zaman Enzo:

— Şimdi güzel birer kahve içelim, dedi. Kahveyi elimle hazırlıyacağım. Gelin benimle...

Birlikte mutfağa gittiler. Burası gayet temiz ve sevimli bir yerdi. Her taraf beyaz fayanslarla çevriliydi, raflarda tatlı mavi örtüler vardı. Joan Enzo'nun iyi yetiştirilmiş, zevkli bir erkek olduğunu düşündü. Tekrar ürperdi.

Delikanlı kahveyi hazırlarken bir yandan da soruyordu:

— Söyler misiniz bana, siz hangi tip Amerikalılardansınız?

— Bilmem... Herhangi bir Amerikalı.

— Anlamadınız. Tam olarak bilmek istiyorum. Meselâ İtalya'da insan tiplerini ve toplumdaki seviye farklarını sınırlandırmak, tefrik etmek mümkündür. Aynı şekilde Amerika'da da muhtelif sınıflar olmalı. Siz bu sınıflardan hangisine mensupsunuz?

Joan delikanlının bu sualini biraz garipsemişti. Fakat samimiyetine vererek cevaplandırdı:

— Ecdadım Amerika'ya Mayflower' le birlikte gelmiş. Fakat Bostonlu değil, Michiganlı'yız. Michigan, Birleşik Devletlerin ortasında bir devlettir. Ben Detroit'a yakın Westville şehrindenim. Dedem Boston'dan Detroit'e gelip yerleşmiş protestan bir rahipti. Zamanında kızılderililerle çok yakından teması olmuş, çok uğraşmış ama bu arada pek çok kızılderiliyi de medenileştirmeye muvaffak olmuş.

Enzo gülmeye başladı:

— Kızılderililer mi? diye sordu. Ailenizin kızılderililerle münasebeti vardı demek? Şu halde siz hakiki bir Amerikalısınız...

Kahvelerini de içmişlerdi. Artık konuşacak bir şey bulamıyorlardı. Enzo misafirini meşgul etmek için:

— Size biraz klâsik müzik dinleteyim mi? diyerek ayağa kalktığı sırada; Joan:

— Artık gitsem, dedi.

Birdenbire sıkıldığını hissetmiş, aklına bir çok şey birden gelivermişti. Federico'nun filmini, Renato'yu, Renato'nun senaryosunu düşünüyordu. Gelecek günlerin ne gibi hâdiselerle yüklü olduğunu bilmemek genç kadına böyle zaman zaman ürkeklik veriyordu.

Enzo sanki onun aklından geçenleri okuyormuş gibi:

— Bir şeye sıkıldınız siz, dedi. Ne düşünüyorsunuz?

— Yoo, bir şeye sıkılmadım. Fakat otele gitmem lâzım. Daha valizlerimi bile boşaltmadım.

Enzo eğilerek Joan'un ellerini yakaladı:

— Renato ile olan durumunuzu düşünüp de endişe etmeyin sakın, diye mırıldandı.

Joan bir kere daha kızardığını hissetti. Enzo'nun Renato ile olan durumunu bilmesine imkân var mıydı? Delikanlı Joan'un küçük elerini iri avuçlarının içinde sıkarak:

— Kuzum siz evli misiniz? diye sordu.

Joan kelimelerin üzerinde durarak, soğuk bir sesle:

— Ayrıldım, dedi, üç sene oluyor...

Enzo:

— Anlıyorum, diye mırıldandı.

Sesinin tonu yumuşıyarak, nazik bir şekilde:

— Kocanızı hâlâ seviyor musunuz? diye sordu...

Joan kendikendine, yüksek sesle:

— Sevmek... diye söylendi.

Sonra hemen toparlanarak:

— Kocamla çok iyi iki arkadaştık, dedi. Ben artık gitsem...

Enzo, Joan'un ellerini avuçlarında biraz daha sıkarak:

— Hemen değil, dedi. Bana biraz evliliğinizden bahsedin. Kocanızı anlatın. İsmi neydi?

Joan alçak bir sesle:

— Arthur Damon, diye mırıldandı:

— Damon mu? Sizin kocanız mıdır o?

Enzo hayret etmiş gibiydi. Herhalde Arthur'u tanıyordu. Veya sinema ile alâkası olduğundan ismini çok duymuştu. Joan bunun üzerinde durmadan Arthur'la nasıl tanıştığını da kısaca anlattı. Muhavereyi bir an önce bitirip gitmek istiyordu. Konuşurken Enzo gözlerini yüzünün her tarafında dolaştırmaktaydı. Hayranlığı bakışlarından okunmaktaydı. Joan konuşmasını bitirince de hafif bir sesle:

— Harikulâde bir kadınsınız, diye fısıldamaktan kendisini alamadı.

Joan:

— Artık gidebilir miyim? diye sordu.

Delikanlı hemen doğrulup:

— Nasıl arzu ediyorsanız, dedi.

Ayağa kalktılar. İkisi de aynı zamanda kalktıklarından tam karşı karşıya gelmişlerdi. Enzo genç kadının omuzlarını tuttu. Joan başını pencereye doğru çevirince de eliyle çenesinden yakalayıp kafasını kendinden tarafa doğru döndürdü. Şimdi birbirlerinin gözlerini çok yakından görüyorlardı.

Joan kendini delikanlının kuvvetli pençelerinden kurtarıp yürümek istediyse de Enzo bırakmadı. Israrlı bir şekilde genç kadının gözlerini arıyordu. Joan nihayet gevşedi. Bakışları Enzo'nun sert çizgili büyükçe ağzında durdu. Enzo:

— Harikulâde bir kadınsınız, diye bir kere daha mırıldandı.

Sonra ağzını Joan'un dolgun dudaklı küçük ağzına doğru yaklaştırdı. Dudakları birleşti...

Bu kısa an Joan'a asırlar kadar uzun gelmişti. Başı dönüyor, dizleri titriyordu. İnsana istediği gibi, kolayca hâkim oluveren bir tarafı vardı Enzo'nun. Bunu daha ilk karşılaştıkları anda hissetmişti.

Joan birdenbire silkinip Enzo'nun kollarından kurtuldu. Kuvvetli soluklar alıyordu. Bir şey düşünecek halde değildi, sadece o dakikada kendisini çok zayıf ve zavallı bulmuştu.

(Devamı gelecek sayıda)

TÜRK SAHNELERİNDE EGZOTİK BİR SİMA

PEGGY HAYAMA

FOTOĞRAFLAR : M. SÜRENKÖK, İ. TENGİZMAN, H. GÜMÜŞDERE

ALTIN SESLİ İYİ NİYET ELÇİSİ : *Peggy Hayama, Türkiye'yi ziyaret eden ilk kadın Japon şarkıcısıdır. Hem caz hem Japon şarkıları söylemektedir. Yukarıda kimono ile gezmeyi seven şarkıcının modern kıyafetle çektirip Hayat için imzaladığı fotoğrafı görülüyor.*

Sevimli Japon şantözü Peggy Hayama Türkiye'ye hayranlığını her şekilde belli etti. Ankara'da Mehmetçiğe rastladığı zaman onu doya doya seyretti. Bol bol da resim çekti.

Japonya'nın en tanınmış şarkıcısı olan Peggy Hayama, Japon İmparatoru ile akrabalığı olan eski bir aileye mensuptur. Konservatuvarda müzik ve şan tahsil etmiş, daha sonra Amerika'ya giderek Nat King Cole'dan ders almıştır. 25 yaşında ve hiç evlenmemiş olan Peggy, geçenlerde memleketimize gelerek Ankara ve İstanbul'da muhtelif konserler vermiştir.

KİMONOLU CAZ ŞARKICISININ SÜRPRİZİ

İstanbul'da Japon kıyafeti ile sahneye çıkan güzel sesli genç şarkıcının Kâtibim şarkısını Türkçe söylemesi büyük bir sürpriz, buna mukabil Ayten Gençer'in de Sayonara'yı Japonca okuması güzel bir mukabele idi. (baştaki fotoğraf). Diğerlerinde Peggy, Ankara ve İstanbul'da muhtelif kıyafetlerle şarkı söylerken görülüyor.

FİLİM HİKÂYESİ

Mehtap

Ursula on sekiz yaşında cazibeli ve sevimli bir kızdı. Halasından başka hiç kimsesi yoktu. Ribera adında zengin bir İspanyol Kont'u ile evli olan halası Florentine, Ursula'yı yanına çağırmıştı. Ona anne şefkati gösterir, yalnızlığını hissettirmemeye çalışırdı. İspanya'da ufak bir kasabada, büyük bir şatoda uturuyorlardı.

Florentine neşeli ve canlı görünmesine rağmen mesut değildi. Kocası Kont Ribera zengin, fakat yaşlı bir erkekti. Bir gün Lambert adında bir gençle karşılaşan Florentine kısa zamanda ona âşık olmuştu. İlk defa olarak yabancı bir erkeğe randevu veriyordu. Gece yarısı şatonun bahçesinde buluştular. Fakat Kont Ribera, karısını Lambert ile görünce kendini kaybederek tabancası ile genç adamın üzerine saldırdı. Lambert kendini müdafaa ederken Kont'un ölümüne sebep oldu.

Lambert ertesi gün tevkif edildi. Ancak Florentine'in şahadeti ile kurtulabilirdi. Fakat Lambert'in kendisini sevmediğini anlıyan Florentine hâdiseye karışmamayı, susmayı tercih etti. Genç adamın içinde bulunduğu durum Ursula'yı endişeye sevkediyordu. Ursula Lambert'i hapishaneden kaçması için iknaya çalıştı. O da Lambert'le beraber kaçacak ve gelecek bütün tehlikelere katlanmaya razı olacaktı.

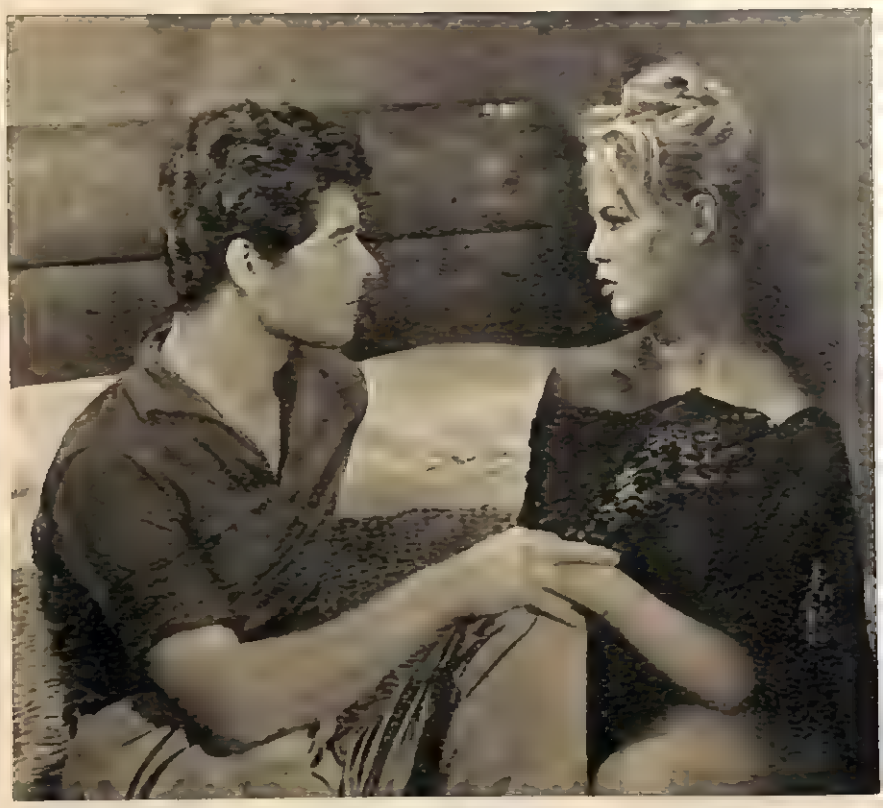

Lambert'in hapishaneden kaçması pek güç olmadı. Fakat asıl güçlük buradan itibaren başlıyordu. Beraberce sığındıkları ilk yer, şehrin uzaklarında, kimsenin farkedemiyeceği, terkedilmiş bir değirmen oldu. Değirmende geçirdikleri ilk gece, aralarındaki hissî bağları kuvvetlendirmeye yetecekti. Ancak, bu yerde uzun müddet kalabilmeleri imkânsızdı. Polis takibinden kurtulabilmeleri ve izlerini ortadan kaybetmeleri için, dağ tepe demeyip, yılmadan dolaşmaları lâzım geliyordu.

Kuyumcular

LES BIJOUTIERS DU CLAIR DE LUNE

REJİSÖR: ROGER VADIM

Ursula ..... BRIGITTE BARDOT
Florentine ..... ALIDA VALLI
Lambert ..... STEPHEN BOYD
Kont Ribera ..... PEPE NIETO

Lambert ve Ursula günlerini, birlikte sığınabilecekleri emin bir yer aramakla geçirdiler. Aralarındaki aşk günden güne büyüyor, fakat istikbal her gün biraz daha karanlık görünüyordu. Polis peşlerindeydi. Bir müddet mağaralarda yatıp kalkmaya razı oldular. Takatleri kesilmiş, yiyecekleri tükenmişti. Lambert sevgilisini bu feci hayattan kurtarmak için onu halasına iade etmek istedi. Florentine'e yazdığı bir mektupta bulunduğu yeri bildirdi ve gelip Ursula'yı almasını rica etti. Hiç olmazsa vefakâr ve günahsız kızcağızın kurtulması lâzımdı. Halbuki Ursula'nın bundan haberi yoktu. Ertesi gün halasını karşısında görünce şaşaladı. Durumu anlamıştı. Tek başına kaçmaya karar veren Lambert'in peşinden koşacak, ona yetişmeye çalışacaktı. Fakat çok geç kalmıştı. Hâlâ kıskançlığını kaybetmemiş olan Florentine'in ihbarı üzerine polisler Lambert'i, bulunduğu yerde kıskıvrak yakalamışlar, kurşun yağmuruna tutmuşlardı. Lambert Ursula'ya uzaklaşmasını söylerken, genç kıza bir kurşun isabet etti. Ursula yerde sürüne sürüne Lambert'e yaklaşacak, onun kolları arasında son nefesini verecekti.

Çay saatinde...

bu nefis bisküviler!

BADEMLİ SABLE

Kullanılacak malzeme: 250 gr. un, 125 gr. SANA, 125 gr. pudra şekeri, 1 yumurta, 250 gr. iç kabukları temizlenmiş ve uzun uzun kıyılmış badem, bir az vanilya.

Yapılması: Hamur yapılacak yerde unun ortası çalışacak kadar açılır, SANA ile şeker konarak elle krem gibi yuğurulur. Yumurta, bademin yarısı, vanilya konur, hepsi unla beraber karıştırılarak hamur haline getirilir. Yarım santim kalınlığında açılır, 4 santim genişliğinde baklava şeklinde kesilir, yağlanmış tepsiye birer santim ara ile sıralanır. Yumurta sürülür, geriye kalan badem üzerine serpilir. Orta hararette pişirilir.

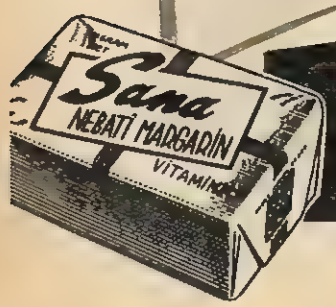

Sana

GRAFİKA S.154

YILDIZINIZ DİYOR Kİ...

(27 ŞUBAT'TAN 5 MART'A KADAR:) Önümüzdeki hafta muhitinizde cereyan edecek hâdiseleri merak ederseniz, her hafta doğduğunuz burcu bularak siz de kendi falınızı okuyabilirsiniz.

KOÇ BURCU
21 MART - 20 NİSAN

Tesadüflerin çok defa iyi neticeler doğurduğunu görüyorsunuz. Son hâdise size bu bakımdan bir fikir vermiş olmalı. Daha toleranslı hareket etmelisiniz. İş hayatınız düzenlenecek. Sıhhatiniz normal sayılır...

BOĞA BURCU
21 NİSAN - 20 MAYIS

Bazı bakımlardan çalışmalarınız kifayetsiz. Yapmak istediğiniz şeyleri plânlamalısınız. His hayatınız henüz tam mânasiyle düzenli değil. Karşılıklı konuşmalar bir bakıma faydalı olabilir. Sıhhi durumunuz normal.

İKİZLER BURCU
21 MAYIS - 21 HAZİRAN

Yakınlarınızdan biri hassasiyet gösterdiğiniz mevzua temas edebilir. Şahsi işleriniz daha iyi yürümeli. Bunun için gayret göstermeniz lâzım. Hafta sonunda bir arkadaşınızın partisine çağırılmanız mümkün.

YENGEÇ BURCU
22 HAZİRAN - 22 TEMMUZ

Arkadaşlarınızdan biri yardıma muhtaç. Kendisiyle alâkalanmalısınız. Birkaç güne kadar önünüze çıkacak olan fırsat size faydalı olabilir. Maddi bakımdan daha iyi günlere gireceksiniz. Sıhhatiniz normal.

ASLAN BURCU
23 TEMMUZ - 23 AĞUSTOS

Normal olarak hareket ediyor sayılırsınız. Çalışma hayatınız günden güne hareketleniyor. Bugünlerde üstlerinizden takdir alabilirsiniz. Kendisine karşı alâka gösterdiğiniz kimde sizden bunu zaten bekliyordu.

BAŞAK BURCU
24 AĞUSTOS - 23 EYLÜL

Bazı hâdiseler karşısında tevazu göstermeniz çok yerindedir. Arkadaşlarınız hareketlerinizi takibediyorlar. Umumi olarak çevrenizde iyi bir intiba bırakıyor sayılırsınız. Mânevi bakımdan rahat olmalısınız.

TERAZİ BURCU
24 EYLÜL - 23 EKİM

Pek yakında yeni bir angajman alabilirsiniz. Çalışma kapasiteniz dahilinde iş yapmalısınız. Mecbur olmadığınız takdirde lüzumsuz tecrübelere atılmayınız. His hayatınız formunda sayılmaz. Sıhhatiniz normal.

AKREP BURCU
24 EKİM - 22 KASIM

İşlerinizin tam mânasiyle yoluna girebilmesi için biraz daha beklemeniz icap ediyor. Kendinizi aşırı derecede yormanıza hiç sebep yok. Şansınız yerinde. Sıhhatinize önem vermelisiniz. İyi günler yaklaşmakta.

YAY BURCU
23 KASIM - 21 ARALIK

Son günlerde üzerinizdeki âsab bozukluğunun sebebini, his dünyanızdaki düzensizlikte arıyabilirsiniz. Mesleğinizde tam randımanla çalışmanız lâzım. Bu arada şahsi işlerinizi asla ihmal etmemeniz gerekir.

OĞLAK BURCU
22 ARALIK - 20 OCAK

Yakın bir dostunuz size hoş bir sürpriz hazırlıyor. Bu belki de kırgın olduğunuz bir arkadaşınız tarafından olabilir. Siz de iyimser olursanız yıllardır aranızda bulunan soğuk havayı kaldırmış olursunuz.

KOVA BURCU
21 OCAK - 18 ŞUBAT

Maddi durumunuzda bir gelişme görülmemekle beraber durumunuz iyiye doğru gitmektedir. İş hayatınızda edindiğiniz prensipleri tecrübelerle tekâmül ettirebilirseniz yükselme imkânlarına kavuşabilirsiniz.

BALIK BURCU
19 ŞUBAT - 20 MART

Bazı olayları çok mâkul karşıladığınız halde aksi hâdiseler de olabilir. Kendinizi kontrol altında bulundurun. Muhitinizde iyi bir insan olarak tanınmak istiyorsanız samimiyetinize itimat etmeleri lâzımdır.

GÖNÜL POSTASI

Kurtuluş'tan M. N. yazıyor:

«Ailece tanıştığımız bir kızı sevdim ve ailesinden istedim. Ailesi razı oldu, fakat kız: «O benim kardeşimdir, asla olmaz» cevabını vermiş. Bu cevabı sonra bir kere daha tekrarladı. Ailesi «Biraz bekle, belki razı olacak» diyorlar. Bense teklifimi kabul etmediği takdirde hayatımın sonuna kadar evlenmemeyi tasarlıyorum. Ne tavsiye edersiniz?»

Bizim tavsiyemiz, hayatınızın sonuna kadar evlenmemek tasavvurundan derhal vazgeçmenizdir. Öyle anlaşılıyor ki bu hanım sizi kardeş gibi seviyor, fakat koca olarak düşünmüyor. Onu neden zorlamalı? Kadın medeni bir insan gibi hareket etmiş, düşüncesini açıkça söylemiş, siz de bunu hürmetle karşılayınız. Kendinize, başlangıçta mesut olmak ihtimali görünen bir yuva kurmıya çalışınız.

—

Okuyucularımızdan G. E. yazıyor:

«Bir genç tarafından seviliyorum. Fakat onu sevmiyorum. Bana karşı yaptığı hareketlerden ailemin şüpheleneceğinden korkuyorum. Onunla görüşmüyorum. Benden vazgeçmesi için ne yapabilirim?»

Kendisine sizinle meşgul olmamasını kati bir lisanla bildiriniz. Rahatsız olduğunuz durumdan ailenizi de haberdar ediniz ki size yardım etsinler ve şüphelenmelerine mahal kalmasın.

—

Akşehir'den I. G. yazıyor:

«Talebeyim. Derslerimde muvaffak olamıyorum. Sebebi: Sevdiğim kız, kitabı alıp okumıya başlayınca aklıma geliyor. Bu kızı unutmak için birçok çarelere başvurdumsa da menfi sonuçlarla karşılaştım. Arkadaşlarım ve büyüklerim de müsbet bir çare bulamadılar. Siz buna ne dersiniz?»

Biz buna: «Aklınızı başınıza toplayınız! Sınıfta kalacaksınız!» deriz. Çünkü vaziyet öyle görünmektedir. Sınıfta kaldığınız zaman o kızın size ne fena bir gözle bakacağını aklınıza getirirsenis derslerinizde muvaffak olursunuz zannediyoruz. Yaşınız bu türlü mevzularla uğraşmak için henüz çok gençtir.

—

Konya'dan N. Ş. yazıyor:

«Dört seneden beri bir kızı seviyorum. O da beni seviyor. Fakat ailesi kızı, arzusu hilâfına zengin bir adama vermek istiyor. Kız «İlle beni kaçır!» diye ısrar etmekte. Şaşırmış bir durumdayım. Beni biraz olsun aydınlatır mısınız?»

Kızın ailesine gidip vaziyeti açıkça anlatınız. Evlâtlarını mesut edeceğinizi, fakat onu istemediği birine verirlerse bedbaht olmasına yol açacaklarını söyleyiniz. Bu müracaatınız onları herhalde düşündürecek, vaziyetin ciddî olduğunu anlarlarsa kızlarının sizinle evlenmesine, öyle sanıyoruz ki razı olacaklardır.

—

«Kararsız» imzasiyle gelen mektup:

«Ben İzmir'de talebeyim. Bir sene önce bir kızla tanıştım. Birbirimizi sevdik. Fakat kız ailesi tarafından başka birine sözlü imiş. Onu istemiyor, beni istiyor. Benimse istikbalimi temin etmek için daha birkaç sene çalışmam lâzım. Kararsız bir haldeyim. Ne yapayım?»

Kız sizi bekliyemiyecek vaziyette ise siz önce istikbalinizi temin etmiye çalışınız. İstikbalinizi temin etmeden evlenirseniz ne siz mesut olursunuz, ne de bu kızı mesut edebilirsiniz.

—

Okuyucularımızdan B. N. yazıyor:

«Bir müddet evvel ahbaplardan birinin evinde bir hanımla tanıştım. Dost olarak görüşmiye başladık. Zamanla ben bu hanımı beğendiğimi, hattâ sevdiğimi anlıyorum. Fakat karşı tarafın aynı hisleri besleyip beslemediğini bilemiyorum. Acaba «Kalb kalbe karşıdır» sözü hakikat midir? O da beni seviyor mu dersiniz?»

«Kalb kalbe karşıdır» sözü «Siz kime âşık olursanız o da size âşık olur» mânasına gelmez. Bu sözün mânası «Siz kimin iyiliğini düşünürseniz o da sizin iyiliğinizi düşünür» demektir. Onun için ne yapıp yapıp o hanımın hakkınızda ne düşündüğünü öğrenmiye çalışınız.

—

Adapazar'lı Bayan okuyucumuza:

Mektubunuzda anlattığınız durum cidden fecidir. Böyle bir zamanda, hem de okumuş bir zat olan kocanızın iptidaî bir aile hayatına heves etmesi izah edilir bir şey değildir. Fakat siz ayrılmayı göze alamadığınıza göre çocuklarınızın hatırı için buna tahammül edeceksiniz. Belki bir gün yuvanızı sükûna kavuşturmaya muvaffak olursunuz.

Çocuklarınızın dostu!

Sabah ve akşam kahvaltılarında çocuklarınıza, üzerine bol miktarda süreceğiniz **TAMEK** reçel ve marmelâtlarile bir dilim ekmek yedirirseniz, onlar, muhtaç bulundukları gıdayı tamamen almış olacaklardır.

Yaşlı, genç ve her çağda çocukların severek yedikleri leziz ve sıhhî **TAMEK** marmelât ve reçelleri.

● VİŞNE ● ÇİLEK
● AYVA ● ŞEFTALİ
● KAYISI ● ERİK
● PORTAKAL

TAMEK
KONSERVELERİ

YEGÂNE
KALİTE
KONSERVE

JET REKLÂM - GALİP

BİR GALATASARAYLININ HÂTIRALARI

YAZAN: SUAT ARAY — 9

1916 yılına kadar ulûmu diniye hocaları sarıklı kimselerdi. Mehmet Musa Sadık Kâzım ilk kıravatlı, açık fikirli ve bilgili din hocası idi.

Farisi dersine gelen Nuri Hoca. Atatürk'e de hocalık etmiş olan bu tatlı dilli adamın, Rumeli şivesiyle ders anlatması pek hoşa giderdi.

"Söyleyesin Ali Efendiye Kumrularla Meşgul Olmaya„

1915-1916 yılı tatiline çıktığımız zaman Birinci Cihan Harbi adamakıllı kızışmış, Çanakkale Savaşı bitmiş, fakat diğer cephelerde durum iyiye gitmekten uzak bir manzara almıştı. İstanbul'a her taraftan yaralı geliyordu. Birçok binalar hastahane olmuştu. Tatilden döndüğümüz zaman mektebin yarısının hastahane olduğunu gördük.

Bu durumda mektep nehari olmuştu. Bütün talebe nehari devam ediyor, tedrisat aksıyordu. Mektep idaresi, bilâhare konferans salonunu geniş bir yatakhane haline ifrağ suretiyle mektebi yine leyli hale getirdi.

Mektebin hastahane olması hayatımıza başka bazı değişiklikler de getirmişti. Hemen bütün talebe, o zaman pek yeni olan hemşireler ve hastabakıcılarla normal olarak alâkalanıyordu. Bu hanımların zaman zaman tahta perdelerin arka tarafında - tabii budak deliklerinden bakılınca - veya pencerelerde görülmeleri bizde heyecan uyandırıyordu. Hele bunların içinde iki tane çok güzel ve sarışın hemşire vardı ki aramızda dillere destan olmuştu. Biz, tabii bacak kadar boyumuzla bu hanımların sadece destanını okuyorduk.

Bir gün Farisi dersinde, Atatürk'e de hocalık etmiş olan meşhur Nuri Hoca, aynı sırada beraber oturduğumuz 119 Ali (balık ihracatçısı tüccar Ali Tansever) ile hastahanenin penceresinde gördüğümüz bu iki hemşireye işaret ederken bizi yakaladı ve cinaslı bir eda ile bana hitap ederek:

— Suat Efendi oğlum, söyleyesin Ali Efendiye, kumrularla meşgul olmaya!

Nuri Hoca sarışın kumruları kastediyordu. Fakat mektebin bilhassa bazı sınıflarının pencerelerine hakiki kumru kuşları da musallat olmuşlar, oralarda yuva kurmuşlardı. Bunlar meşhur (ku ku) lariyle bizi sık sık hattâ durmadan rahatsız ederlerdi. Esasen bizim baktığımız pencerede bu kumrular da vardı. Fakat Nuri Hoca güzel bir teşbih yapmış, bizi de ikaz eylemişti.

Nuri Hoca güzel bir Rumeli şivesiyle konuşur. Tatlı tatlı ders verirdi.

JİMNASTİK DERSLERİ

Jimnastik derslerinin akşam veya sabah mütalâaları esnasında verildiğini söylemiştim. Dersler jimnastikhanede verilir ve ekseriya âletli jimnastik olarak yapılırdı.

İlk jimnastik hocamız Ahmet Robenson Beydi, küçük isim Türkçe, aile ismi İngilizce olan bu sempatik ve centilmen hoca aynı zamanda Galatasaray birinci takımının da kalecisi idi. Tip itibariyle tamamen İngilize benziyen Ahmet Robenson Beyin dersinin yarısından fazlası onun İngiltere ve Türkiyede spor hayatına dair anlattığı tatlı hikâyelerle geçerdi. Ahmet Beyden sonra küçük kardeşi Abdurrahman Robenson Bey jimnastik hocalığına geldi. O da tabii kardeşi tipinde idi ve o da Galatasaray birinci takımında kaleci olarak oynardı. Ahmet Bey bir, Abdurrahman Bey de iki sene bize hocalık ettiler ve harbin başlamasiyle - zannederim - askere alındılar ve dördüncü sene bize kısa bir müddet için Şükrü Bey isminde bir zabit jimnastik hocalığına geldi. Birkaç ay cansız derslerle devam eden Şükrü Beyden sonra bir derste bize kısa boylu, geniş omuzlu, tığ gibi bir süvari yüzbaşısını «yeni jimnastik hocanız» diye getirdiler. Bu zat, gayet az konuşan hemen her kelimesinde derin derin nefes alarak ağır ağır, tutuk tutuk konuşan bir hoca idi.Doğrusu konuşması ile bizi ilk anda sarmadı. Konuşma bitip de jimnastikhanenin soyunma yerinde beyaz atlet fanilesi, lâstik ayakkapları ve uzun beyaz pantolonuyla çıkıp âletlere doğru yürümiye başlayınca merak içindeydik. Bakalım bu konuşma tutukluğu hareketlerde de devam edecek miydi? Bütün gözler hocaya çevrilmiş, hepimiz bekliyorduk. Hoca, barfiksin dibine gitti, kenardaki tebeşir ve reçineyle ellerini sıvadı ve kısacık boyuyla barfiksin altında vaziyet aldı ve kısa boyundan ümit edilmiyecek bir çeviklikle barfikse atladı. Ve birbiri ardından barfiks üzerinde en zor hareketleri yapmıya başladı. Biz, şaşırmış, beklediğimiz tutukluk yerine bu seyyal hareketleri hayranlıkla seyrediyorduk. Bu maharetler bizi bir anda kendisine bağlamıştı. Kendisini, insiyaki olarak uzun uzun alkışladık. Bu alkışlar hocayı büsbütün coşturdu. Bu sefer bar paralelde perende ve grand soleil denilen en güç hareketi de yaptıktan sonra âletlerden indi. Alkışlar yine devam ediyordu. Hoca, bütün sınıfı fethetmişti.

İşte, biz mektepte uzun seneler sevilen, candan sevilen bir hoca olarak kalacak olan Mazhar Beyi böyle tanıdık ve onun bize aşıladığı hevesle de birçoklarımız âletli Alman jimnastiğinde çok muvaffak olduk. Bu muvaffak olanlar arasında (bilâhare biri beden terbiyesi umum müdürü biri de federasyon reisi olan) Vildan Âşır Savaşır ve Seyfi Cenap Berksoy'u zikredebilirim.

Biz Mazhar Beyi o derste ilk defa görmüş ve (yeni) bir hoca diye tanımıştık. Halbuki Mazhar Beyin bizden çok evvel mektepte ders verdiğini, Balkan Harbi vesilesiyle ayrıldığını ve Bulgarlara esir düştüğünü falan sonradan öğrendik. Bu vesile ile Mazhar Beye, bir yandan bir hocaya, bir yandan da bir (Galatasaraylı) hocaya karşı gösterilen güzel bir hareketten bahsetmek isterim:

Mazhar Hoca, Balkan Harbi esnasında - galiba Edirne'de - Bulgarlara esir oluyor ve Sofyaya götürülüyor. Sofya'da birgün sokakta Mazhar hocaya eski Bulgar talebeleri rastlıyorlar. Hemen eline yapışıp öpüyorlar ve bir takım teşebüslerde de bulunarak Mazhar Beyi esaretin bir acı tecellisinden, şeref sembolü kılıcından mahrumiyet müeyyidesinden kurtararak onu kendisine iade ettiriyorlar ve Mazhar Beyin serbestçe şehirde gezmesine müsaade alıyorlar.

JİMNASTİK HOCASI FAİK BEY

Mazhar Beyi meşhur ve efsanevi jimnastik hocası Faik Bey (Üstün idman) takip etti. Faik Bey, bizim yetiştiğimiz o yaşlılık denecek devirlerinde dahi, muhteşem endamlı, Vilhelm vari palabıyıkları, geniş omuzları, keskin bakışiyle arslan gibi bir adam, fakat bu arslan yapısı içinde bir çocuk safiyeti taşıyan müstesna bir insandı. Faik Bey de, Mazhar Bey de âletli Alman jimnastiği taraftarı idiler. O zamanlar memlekete İsveçten dönmüş olan Selim Sırrı Beyle (Selim Sırrı Tarcan) Faik Bey arasında mesleki bir ziddiyet vardı. Faik Beyin ağır Alman jimnastiği taraftarlığına mukabil Selim Bey İsveç jimnastiği müdafii ve memlekette alemdarı idi. Çünkü o tarihe kadar memlekette jimnastik denilince sadece Alman jimnastiği anlaşılırdı. Bir gün Selim Sırrı Bey mektebe geldi. Birkaç sınıfı jimnastikhaneye topladı, orada İsveç jimnastiğini metheder yollu bir konferans verdi. Sonra kendi aleyhinde söylenenlere cevap vermek üzere de Alman jimnastiğinin en zor hareketlerini âletler üzerinde kolaylıkla yaptı ve dedi ki:

— Ben de Alman jimnastiği ile yetiştim ve gördüğünüz gibi bu hareketleri pek âlâ yapıyorum. Beceremediğim için Alman jimnastiği aleyhtarı değilim. Fakat artık bütün dünya, vücudu çok daha iyi inkişaf ettiren İsveç usulü jimnastiğe gidiyor. Onun için biz de eski usulü terkedip İsveç usulü jimnastiğe gitmeliyiz.

Birkaç gün sonra jimnastik dersinde Faik Beye bunları yetiştirdik. Hoca köpürdü:

(Devamı gelecek sayıda)

Faik Hoca ile mektebin arka bahçesinde çekilmiş bir resim. Ön plânda soldan, Hakkı Sait, Ahmet Bey ve Singer Şirketi U. Müdürü Neşet. Arkada soldan, Sinani, Seyfi Kemal Berksoy, Faik Hoca, Stokholm Sefiri Kemal Nefat, Sait Cemal Efendi. Resimde Faik Hoca'nın dev yapısı sarahatle görülüyor.

Anjin Aylarında Bulunuyoruz

«Mart kapıdan baktırır, kazma kürek yaktırır», «Mart içeri, pire dışarı» derler. Henüz kazma küreğin yakıldığı, öte yandan pirenin dışarı çıktığı bu değişken havalarda Anjin de evlerden içeri girer. Bu hastalıktan korunmak elinizdedir. İşte birkaç tavsiye...

YAPACAĞINIZ ŞEYLER

Mart, boğaz ağrıları ve anjin ayıdır. Günün birinde kendinizi gerçek bir bahar havasiyle karşı karşıya bulursunuz. Ertesi gün bir rüzgâr eser ki buz mu buz. İşte bu sıcaklık değişmeleri, soğuk algınlığının başlıca sebebidir.

Bu ayda kendinizi korumak için ateşler içinde yatağa düşmeyi beklememelisiniz. Boğazınızda bir yanma duyar duymaz alınması gereken çeşitli tedbirler vardır. Eğer bunları ihmal etmezseniz, hastalığı ilerlemeden bastırabilirsiniz. Artık hekimler de penisilin gibi antibiyotikleri, ufak tefek boğaz rahatsızlıklarında kullanmaktan çekinir oldular. En iyisi yine büyükannelerimizin tavsiye edip durdukları korunma çarelerine başvurmaktır.

SOĞUK HAVADAN SAKININIZ

Boğazınızda bir yanma duyunca ilk işiniz soğuktan sakınmak olmalıdır. Meselâ trende, otomobilde, vapurda açık pencere önünde durmaktan kaçınmalısınız.

Eğer yatak odanızın penceresinden hava geliyorsa, yatağınızın, cereyandan kâfi derecede uzak bulunmasına dikkat etmelisiniz.

Soğuk hava boğazdaki damarlara fazla kan hücumuna sebep olur. Her zaman için mukozada bulunan ve mukoza tahriş edilmedikçe zararsız olan mikroplar, kanlanmış mukozada birden tehlikeli oluverirler. Anjin böylece başlar.

ÇOK SOĞUK VE ÇOK SICAK ŞEYLER İÇMEYİNİZ

Buzlu su boğaz mukozasında ani bir ısı değişimi yapar ve bu bölgenin mükemmel bir mikrop vasatı olmasına yol açar.

Hastalık esnasında bol miktarda sıcak içkilerin içilmesi lâzımdır. Bu suretle, toksinleri vücuttan defetmek için böbrek faaliyeti kolaylaştırılmış olur. Ama, içkilerin ifrat derecede sıcak olmamasına dikkat edin, çünkü fazla sıcak, boğazı tahriş eder.

BAŞINIZI SICAK, AYAĞINIZI KURU TUTUN

Şapka, yahut — kadınsanız — bir eşarbı başınızdan eksik etmeyin. Soğuk başa kan hücumuna sebep olur ki, bu hal çabucak boğaza sirayet edebilir. Kulaklarınıza da dikkat etmelisiniz, çünkü kulakla boğaz birbirine bağlıdır.

Pabuçlarınıza da dikkat edin. Soğuk ve rutubet vücudun uç taraflarındaki kan deveranını bozar. Bu da nefes yolları mukozasının kanlanmasına sebep olur.

YÜN ATKI YERİNE İPEK ATKI KULLANIN

Soğuk kadar sıcak da boğaz mukozasının kanlanmasına sebep olur. Elbette, size yaka bağır açık gezmenizi tavsiye edecek değiliz, ama kalın kalın yün atkılara sarınmanız da asla tavsiyeye şayan değildir.

En iyisi ipek bir eşarp kullanmaktır. Bu sayede boğaza kan hücumu önlenmiş olur. Halbuki yün fazla ısıtarak kan hücumuna sebep olduğundan anjine yol açabilir.

KALORİFERDEN SAKININ

Kaloriferli daireler havadaki rutubeti yok ettiğinden, bilhassa devamlı olarak evde oturanların teneffüs yollarında tahrişe yol açar. Hangi sebeple olursa olsun nefes yollarındaki bir tahriş de ancak mikropların kuvvetlenmesine yarar. Odalardaki havanın fazla kurumamasını temin için, kalorifer radyatörlerine içinde su bulunan toprak kaplar asınız. Odanız soba ile ısınıyorsa yapacağınız iş, üzerine bir su kabı koymaktır.

LİMON DEĞİL, KEKİK SUYU

Limon geçici olarak mukozada kan toplanmasını önliyebilir, ama hemen akabinde sulanmaya sebep olur. Üstelik limon asit olması bakımından tahriş edicidir.

Aksine kaynamış kekik suyu nefes yolları için pek iyi bir antiseptiktir. Öksürmeye başlar başlamaz bir avuç kekiği bir litre suda kaynattıktan sonra arada bir, bol şeker koyarak için. Kekiği kaynatırken 250 gram da bal katılırsa çok tesirli bir şurup elde edilir. Bu şuruptan günde 4 ilâ 6 kaşık dolusu alırsanız öksürüğü kolayca yenebilirsiniz.

Kara turp da boğaz mukozası için pek faydalıdır. Turpu çok ince dilimleyiniz (Kara turp şalgam kadar iri olur). Sonra bütün bir gün çok şekerli su içinde bıraktıktan sonra bu sudan saatte bir kaşık dolusu içiniz.

ANTİBİYOTİK DEĞİL, BAL

Hafif bir boğaz ağrısı için antibiyotikli pastiller almanın hiçbir lüzumu yoktur. Çünkü boşu boşuna mikropları, bu ilâca alıştırmış olursunuz. Günün birinde ciddi bir anjin, yahut zatürree gibi bir hastalıkta penisiline ihtiyaç olunca, istenilen tesiri göremezsiniz. Üstelik antibiyotik pastilleri boğazda iltihap yapar.

Ballı şekerler, yahut sadece bal veya şeker yemek daha iyidir. Çünkü bunlar hem boğaz mukozasını yumuşatır, hem de kuvvetlendirirler.

ÇOK SİGARA İÇMEYİN

Tütün sanıldığı kadar antiseptik değildir. Boğazınız ağrımaya başlayınca artık tütün mikropları yok edemiyecek hale gelmiş demektir. Üstelik tütün ve sigara kâğıdı boğaz mukozasını tahriş eder. Çabucak kana karışan nikotin ise boğazı daha hassaslaştırır.

ALKOL VE AĞIR YEMEKLER DE ZARARLIDIR

Alkol sinir sistemini şiddetle tahrik eder, guddelerin ifrazatını bozar ve boğaz mukozasını tahriş eder. Üstelik çok çalışması gerektiği bir sırada karaciğere fazla yük binmesine, hem de bazı toksinlerin kana karışmasına sebep olur. Bundan başka yağlı yiyecekler de karaciğere aynı şekilde tesir ederler.

TUZLU SU VE PIRASA SUYU GARGARASI

Bir kahve kaşığı tuzu bir bardak ılık suya karıştırırsanız ağrıyan boğazınız için iyi bir gargara elde etmiş olursunuz.

Aynı şekilde, pırasa, şalgam ve incir gargaraları da yapılabilir. Bunlar şöyle hazırlanır:

Dilinmiş bir şalgamı bir çeyrek litre suda kaynatınız.

İki, üç tane pırasayı pek ince dilerek bir çeyrek saat suda kaynatınız.

Bir avuç inciri bir litre suda kaynatınız.

Bu gargaraları ılık olarak kullanınız; faydasını göreceğiniz muhakkaktır.

BOĞAZINIZA METİLEN MAVİSİ SÜRÜNÜZ

Boğazınızın ağrısı artar ve fazlaca kızarır, yahut aksine beyazlanırsa metilen mavisi sürünüz. Bu eskiden beri kullanılan son derece faydalı bir ilâçtır bazı çeşit anjinleri bile iyi eder.

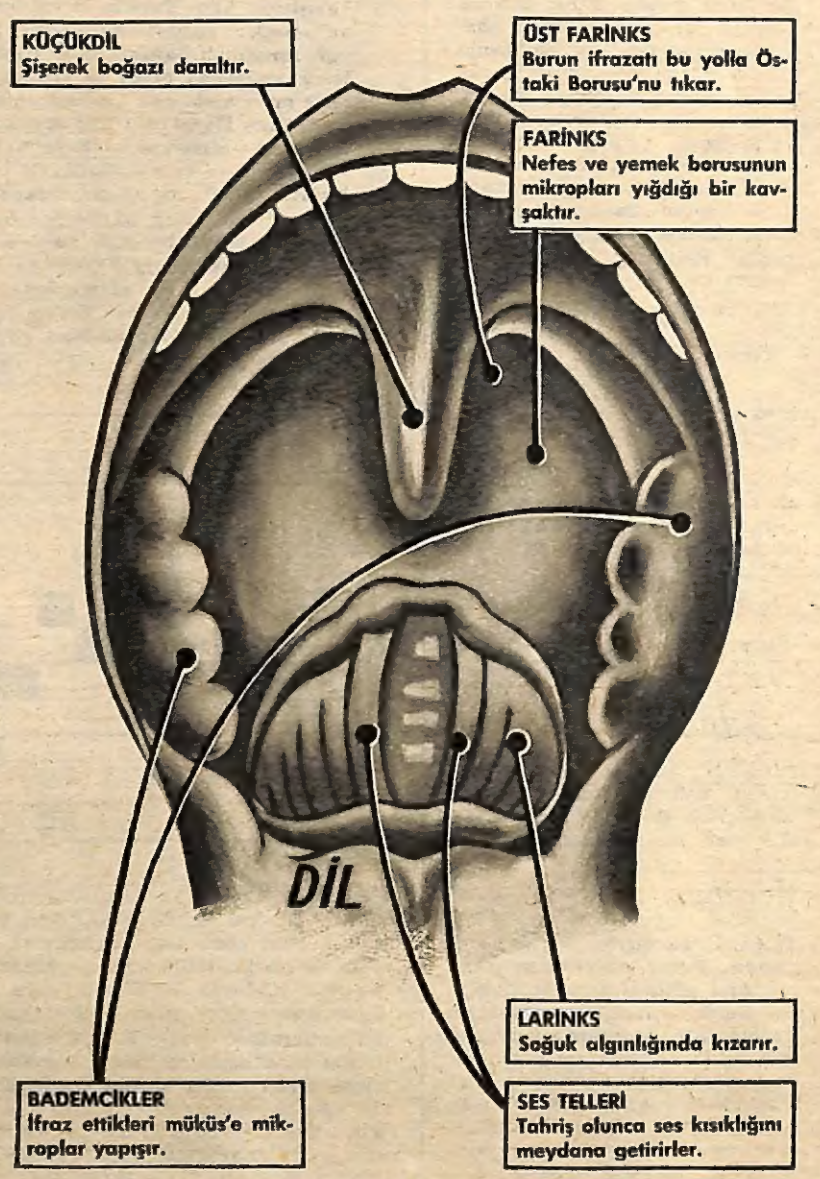

Boğaz, içinde türlü mikropların cirit attığı bir kuyudur.

İsimlerinizin Mânasını Biliyor musunuz ?

Hümeyra +

Muallim Naci'ye göre, Arapçada hem kırmızılık, hem de beyazlık anlamına gelir. Kadın isimleri arasında bulunan bu kelimeyi Hazreti Muhammet, beyaz tenli olduğu için karısı Hazreti Ayşe-ye lâkap olarak vermiştir.

Bistami +

İran'da, Horasan bölgesinde, vaktiyle pek meşhur bir kasaba adı olan Bistam kelimesinden alınmış erkek adıdır. Bazı ilim adamlarının doğdukları yerin adını soyadı olarak aldıkları için Bistam kasabasında doğanlara da Bistamî denilmiştir. Sonradan bu isim Bestami şeklini alarak erkek isimleri arasına girmiştir. Adaşlar arasında, âlim ve şâir bir zat olan Bayezid-i Bistâmî (Tayfur bin İsâ) de bulunmaktadır.

Şenay +

Şen ve ay kelimelerinden teşkil edilmiş, mânası açık, mürekkep isimlerdendir. Erkek ismi ve soyadı olarak kullanılmaktadır.

Melek +

Din kitaplarında, Tanrı katında bulunan yaratıklara verilen isimdir. Arapça olan bu kelimenin mecazi anlamı «Pek güzel ve pek halim, masum insan» dır. En fazla kadın ismi olarak kullanılan bu kelime, tarihte Dördüncü Mehmet devri Sadrazamlarından Melek Ahmet Paşa ile, Üçüncü Selim devri Sadrazamlarından Melek Mehmet Paşa'ya lâkap olmuştur. Kelime şu şarkının güftesinde de geçiyor:

«Gelmemiş misli cihana iftihar etsin melek,
Kaçma enzarımdan Allah aşkına bir lâhza dek.»

Zülâl +

Arapça'da, «Saf, hafif, soğuk, güzel su» anlamına gelen bir kelimedir ve kadın ismi olarak kullanılır. İsim Fuzulî'nin Nât-ı Şerif'inde de geçiyor:

«Çeşme-i hurşidden her dem zülâl-i feyz iner,
Lâzım olsa merkadin tecdit eden mimâra su...»

Batur +

Türkçe'de «Savaşlarda ün kazanmış, kahraman, cesur» anlamına gelir. Erkek ismi ve soyadı olarak kullanılmaktadır.

Ceyhun +

Türkistan'da büyük bir ırmağın ismidir. Pamir yaylasından çıkarak Aral gölüne dökülür. Erkek adı olarak kullanılan bu kelime Tanburi Ali Efendinin suzidilden bestelediği bir şarkının güftesinde geçmektedir:

«Ceyhun arayan dide-i giryanımı görsün...»

+ İşaretli isimlerin mânaları okuyucularımız tarafından istenilmiştir.

OKUYUCU MEKTUPLARI

Sivas'tan Bay Nejat Can'a:

Üniversite ve Yüksek Okullara girmek için Liseyi bitirmek lâzımdır. Ortaokul mezunları Güzel Sanatlar Akademisi'nin orta kısmına girer.

■

Beypazarı'ndan Bay Hadi Ertürk'e:

Yabancı memleketlerde muayyen bir müddet oturanlar bazı ev eşyasını beraberlerinde getirebilirler. Doğrudan doğruya bir mal ithali gümrüğe tâbidir. Bir ithalâtçı firma ile görüşünüz.

■

İstanbul'dan Bay Basri Akçoraya:

57. sayımızın mevcudu kalmamıştır. Dünyanın yedi hârikasından 111. sayımızdaki 4. mektupta bahsettik. İstediğiniz isim intişar edecek.

Malatya'dan Bay Turan Çorlu'ya:

Orta sahifelerde tablo yapılabilmesi için resmin büyütülmiye müsait bulunması, net ve ebadının da uygun olması gerekir. Orta sahifelerdeki resimleri umumiyetle renkli çekilmiş filmlerinden alıyoruz. Sporla ilgilenen pek çok okuyucumuz var. Büyük okuyucu kitlelerinin arzusunu da dikkate almağa mecburuz. Renkli film çekmek daha masraflı ve ileri bir teknik işidir.

■

Ankara'dan Bay F. Dolunay'a:

12 Rebiülevvel 1336, bugünkü tarihle 27 Aralık 1917 ye raslar. Gün perşembedir.

■

Hopa'dan Bay Özdemir Bilgin'e:

Dağ başı, her şeyden uzak dediğiniz o bulunduğunuz yerde ne işle meşgulsünüz? Ne gibi kabiliyetleriniz, sanatınız veya tahsiliniz var? Bunları bilmeden size nasıl bir tavsiyede bulunalım? Hayat hep aynı şekilde kalmaz. Bir gün daha canlı, hareketli bir şehre düşer, hayatınızı orada kazanmıya başlıyabilirsiniz.

KANADA'NIN Ontario eyaletindeki Kitchener şehrinin Waterloo Hastahanesi'nde hastabakıcılık stajı gören bir okuyucumuz, Keriman Pelister, Hayat'ın 1 ve 2 nci sayılarının başına gelenleri bize yazdığı bir mektupta şöyle anlatıyor:

«Yeşilköy'den hareket eden uçağımıza Roma'dan iki çocuklu bir Amerikalı hanım bindi. O sırada Hayat'ın 2 nci sayısını okuyordum. Gözleri mecmuaya takılan Amerikalı bayan bunu önce bir İtalyan dergisi sandı, Türkiye'de basıldığını öğrenince de hayret etti. Atlantik okyanusunu aşarken hep merakla sahifeleri karıştırdı. New-York'a vardığımız zaman, ben telâş içinde gümrük ve pasaport işleriyle uğraşırken baktım, uzaktan biri bana el sallıyor. Amerikalı bayan elinde Hayat'ın 2 nci sayısı olduğu halde gülerek arabasına bindi ve gözden kayboldu. Gülmek mi lâzım, kızmak mı o anda pek kestiremedim, ama gene de bu durumdan iftihar ettim. Hayat'ın 1 inci sayısının hikâyesi de şu: Kitchener'e henüz ayak başmıştım ki, 3 Şubat gecesi televizyona çıkmam istendi. Bu âni davet karşısında hayli heyecanlandım, ama aklıma parlak bir fikir geldi. Hayat mecmuasını kaptığım gibi televizyon istasyonuna gittim. Lâtin harfleriyle basılmış mükemmel Türkçe mecmuayı gören spiker bunu da benimle programa dahil etti ve böylece on beş dakikalık neşriyat Türkiye hakkında sorulan suallerin cevaplandırılması ve Hayat mecmuası etrafında döndü. İşte iki Hayat mecmuasının macerası. Selâm ve sevgilerimle. Nurse Keriman Pelisten Waterloo Hospital Nursing School Kitchener - Ontario Kanada.

YENİ ÇIKAN KİTAPLAR

FAZİLET MÜCADELESİ — Amerikan tarihinin kritik anlarında özel cesaret ve büyüklük göstermiş devlet adamlarının hikâyesi: Yazan: Senatör John F. Kennedy - Çeviren: Arif Özbilen. Eser Pulitzer mükâfatı kazanmıştır. 268 sahife, 400 Kr. Sipariş adresi: Posta Kutusu 1146, İstanbul.

KURTULUŞ ÇANI — Demokrasinin faşizme karşı giriştiği mücadelenin hikâyesi. Yazan: John Hersey. Çeviren: Ekin Kardam. 258 sahife, 4 lira. Sipariş adresi: 1146, İstanbul.

SONRA TANRI KONUŞTU — Şiirler. Yazan: Ömer Çapanoğlu. Şairin yazdığı 89 şiir. 128 sahife, 3 lira.

GRAPHO ENGLISH — İngilizce - Türkçe lûgat. 5000 kök kelime ve bunlardan üretilmiş 20 bin kelime mânalarile. Hazırlıyan: Limasollu Naci - Orhan Ercem. 124 sahife, 10 lira. İstiklâl Cad. No. 297, Beyoğlu - İstanbul.

TÜRKLER İÇİN İNGİLİZCE — Kendi kendine İngilizce öğrenmek için yeni metot, cümle kurma tekniği. Hazırlıyan: Nâzım Sinanoğlu, 192 sahife, 5 lira. İkbal Kitabevi - İstanbul.

İSTANBUL ANSİKLOPEDİSİ — Hazırlayan: Reşat Ekrem Koçu. İkinci cilt, 13. Fasikül. (Alageyik Sokağı - Ali Aşki Bey) 48 sahifelik her fasikül 350 kuruş.

OKUYUCULARIMIZIN DİKKATİNE

Hayat mecmuasının perakende sayılarından 1, 12, 22, 57, 108 ve 1959 yılının 1 numaralı nüshasının mevcudu tükenmiştir. Hayat mecmuasının 1. cildi de ciltli olarak kalmamıştır. Okuyucularımızdan bu sayıları ve 1. cildi boşuna istememelerini tekrar rica ederiz.

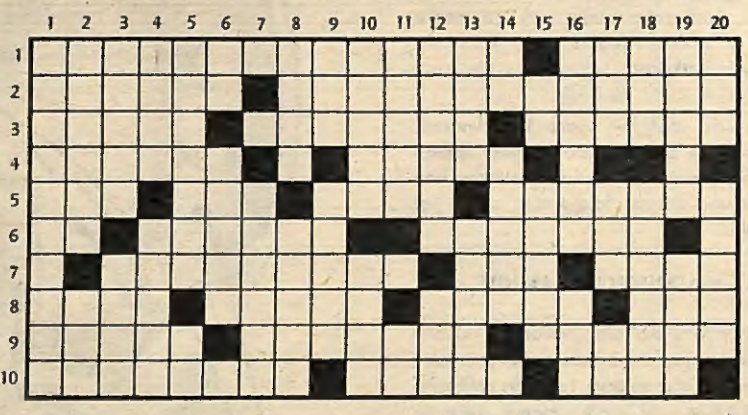

BİLMECE

SOLDAN SAĞA: 1: Sigaralarımızdan biri (İki kelime) — Mercek. **2:** Gelir sağlıyan yapı — Çocuk yiyeceği füruht eden zat (üç kelime). **3:** İstanbul'da bir semt — Harfendazlık eden — Medeniyet görmemiş. **4:** Üzerine yüklenen — Ekmek veya kavun bölümü **5:** Gramerde beşinci şahıs — Eskiden papyebuvar yerine kullanılan ince kum — Bir parti harflerinin okunuşu — Güzel sanatlarda en üstün teşekkül. **6:** Hicap, yahut güzel sanat — Bir kasabamız — Etkiler (eski terim). **7:** Füruht edememek — Elektrik ölçüsü — Anlam. **8:** Fiatı düşük — Evin anbarı — Tersi bir cins kalın sucuk — Yılan (Farsça) **9:** Üzüm suyu — Lâtife yollu — Kadın düşman. **10:** Buğday tozunu kalburdan geçirmek — Emniyet memuru — Tekrarlanırsa küçücük olur.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: Karanlıkta uçar **2:** Büyükler (eski terim) — Mal onun yongasıdır. **3:** Camide kılınır. — Kuranı Kerim'in kısımlarına denir. **4:** Kanlı cerahat — Âhû. **5:** Korkmama — Bir harfin okunuşu. **6:** Bir gıda — Tersi midenin altında bulunur. **7:** Farsçada daima anlamında eski bir kelime. **8:** Namaz kıldırır — İç uzuvlarımızdan. **9:** Pot kırma — Söylemek. **10:** Emre hazır — Siyahi. **11:** Rutubetli — Nota. **12:** Soyluluk — Can yongası. **13:** Arapçada ikinci — Altın ve gümüş takımlar. **14:** Tersi bir Arap harfi — Çocuklara anlatılan. **15:** Mah — Bir çalgı. **16:** Valideler — Sıcak esen yel. **17:** Tersi rüzgâr — Evin en üstü — Bağlantı takısı. **18:** Tavır — Nakışlık kumaş. **19:** Arapçada put — Bir divan şairi. **20:** Tenbih sorusu — Çekip çevirme.

GEÇEN HAFTAKİ BİLMECENİN ÇÖZÜMÜ

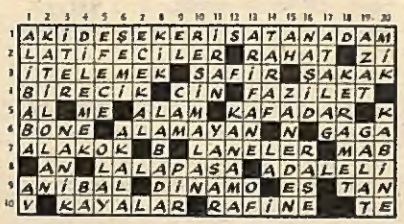

AY KARİKATÜRLERİ

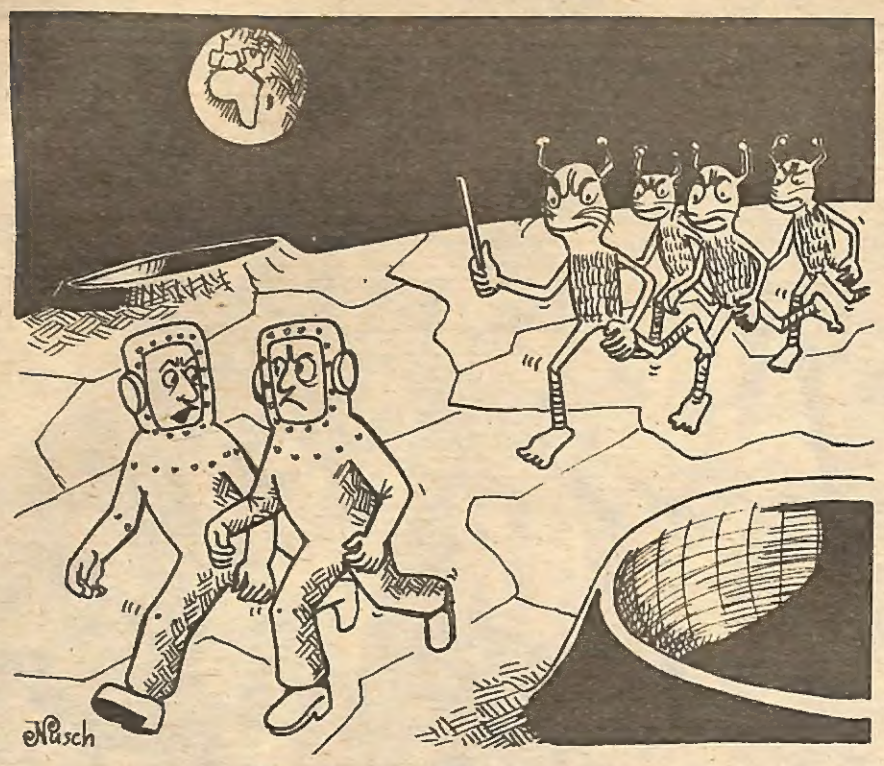

— Ay'ın meskûn olamıyacağını iddia eden sersemi şu anda bir elime geçirebilsem...

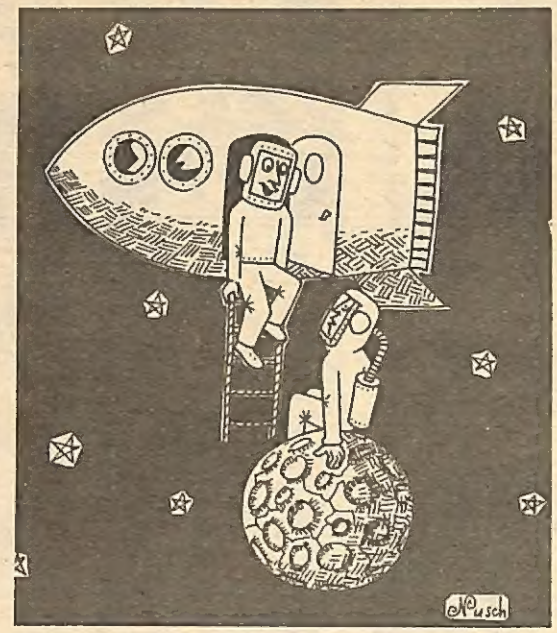

— Ay'ın bu kadar küçük olabileceğini tahmin etmemiştin herhalde...

— Alo... Dünya!... Şu anda ayın arka tarafına vardım ve burada yerleşmeğe karar verdim...

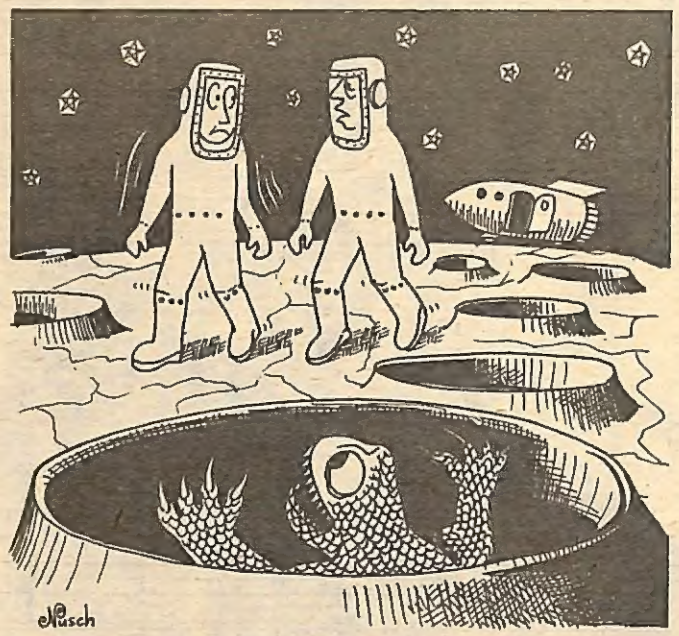

— Ne korkuyorsun be adam. Sana defalarca demedimmi ki, ayda canlı mahlûk yoktur diye...

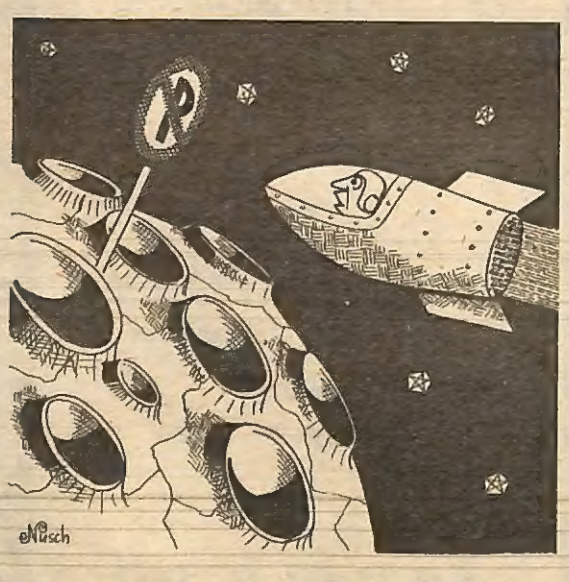

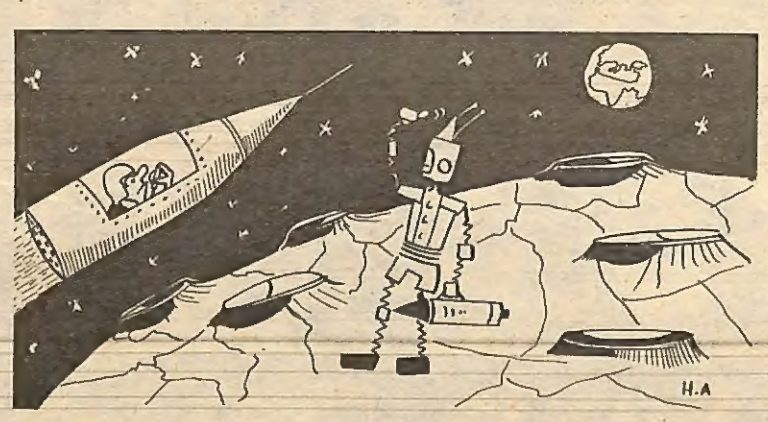

Bu sahifede çıkan karikatürlerin telif hakları HAYAT mecmuası tarafından satın alınmıştır.

DARIO MORENO'NUN SEVİNCİ — Dünyaca tanınmış ses ve film yıldızı, İzmirli vatandaşımız Dario Moreno, geçenlerde üç konser vermek için şehrimize gelmişti. Boyoğlu'ndan geçerken, eski bir dostuna rastlamış gibi, Bankasının önünde durdu. Sanatkârımız bu sevinç anında ne kadar da şirin.

1959 da

40

APARTMAN DAİRESİ

ve

1,5 MİLYON

liralık para ikramiyeleri

tamamı

3 milyon lira

●

Yapı ve Kredi Bankası